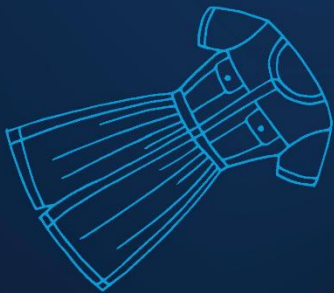

İHKİB

İSTANBUL HAZIR GİYİM VE
KONFEKSİYON İHRACATÇILARI BİRLİĞİ

2021 OCAK-EYLÜL
HAZIRGIYİM ve KONFEKSİYON
SEKTÖRÜ
İHRACAT PERFORMANS
DEĞERLENDİRMESİ

İçindekiler

YÖNETİCİ ÖZETİ	4
Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı %22,3 Arttı.....	4
İhracatın %60,4'ü Avrupa Birliği Ülkelerine	4
Ürün Grupları Bazında İhracat Performansı.....	4
Kapasite Kullanım Oranı %80,97	4
Performansa Etki Eden Faktörler	5
I. DÜNYA VE TÜRKİYE EKONOMİSİNDEKİ SON GELİŞMELER	5
I.1. Dünya Ekonomisi	5
I.2. ABD Ekonomisi	9
I.3. Avrupa Birliği Ekonomisi	10
I.4. Diğer Bazı Hedef Pazarlardaki Gelişmeler	12
I.4.1. BDT Ülkeleri'nde Gelişmeler.....	12
Rusya Pazarındaki Gelişmeler	12
I.4.2. Orta Doğu Ekonomileri.....	13
I.5. Türkiye Ekonomisi.....	14
II. İHRACATIN GENEL GÖRÜNÜMÜ	16
II.1 Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı %22,3 Arttı	16
II.2 Aylar İtibarıyla Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatının Seyri.....	17
II.3 İhracatçı Birlikleri Bazında Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı.....	18
III. BAŞLICA ÜLKE GRUPLARI İTİBARIYLA İHRACAT	19
III.1 Ülke Grupları İtibarıyla İhracat Performansı	19
III.2 En Fazla İhracat Yapılan Ülkeler	20
III.3 Yüksek Oranlı İhracat Artışı Kaydedilen Ülkeler	21
III.4 Avrupa Birliği Ülkeleri'ne İhracatta Artış: %22,7	22
III.5. Ortadoğu Ülkeleri'ne İhracatta %7,9 Artış.....	23
III.6. Eski Doğu Bloku Ülkeleri'ne İhracatta %29,5 Artış.....	24
III.7. Afrika Ülkeleri'ne İhracatta %40,6 Artış.....	25
III.8. Amerika Ülkelerine İhracatta %16,1 Artış	26
III.9. Türk Cumhuriyetleri'ne İhracatta %64,4 Artış.....	27
III.10. Diğer Avrupa Ülkeleri'ne İhracatta Artış: %23,2	28
III.11. Asya ve Okyanusya Ülkelerine İhracatta %0,1 Düşüş	28
III.12. Serbest Bölgelere İhracatta %28,8 Artış.....	29
IV. ÜRÜN GRUPLARI BAZINDA HAZIRGIYİM VE KONFEKSİYON İHRACATI	30
IV.1 Örme Konfeksiyon İhracatında %31,9 Artış	30

IV.2 En Fazla İhraç Edilen Örme Giysilerde Durum.....	32
IV.3 Çorap İhracatında %30,6 Oranında Artış Gerçekleşti	34
IV.4. Dokuma Konfeksiyon İhracatında %11,5 Artış	35
IV.5. En Fazla İhraç Edilen Dokuma Konfeksiyon Mamullerinde Durum.....	37
IV.6 Denim Giysi İhracatında %32,2 Artış	38
IV.7 İç Giyim ve Yatak Kıyafetlerinde İhracatında %41,2 Artış	39
IV.8 Diğer Hazır Eşya İhracatında %19,8 Artış.....	40
V. KAPASİTE KULLANIM ORANI	42
VI. PERFORMANSA ETKİ EDEN FAKTÖRLER	43
Euro/Dolar Paritesinin Etkileri	43

YÖNETİCİ ÖZETİ

Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı %22,3 Arttı

Türkiye İhracatçılar Meclisi tarafından açıklanan verilere göre, 2021 yılının ilk dokuz aylık döneminde Türkiye'nin hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı 2020 yılının aynı dönemine göre %22,3 artış ile 14,8 milyar dolar olmuştur.

Hazırgiyim ve konfeksiyon sektörü 2021 yılının ilk dokuz ayındaki 14,8 milyar dolarlık ihracat değeri ve genel ihracat içindeki %9,2'lik payıyla; %13,2'lik paya sahip olan otomotiv endüstrisi %11,3'lük paya sahip olan kimyevi maddeler ve mamulleri %9,8'lik paya sahip olan çelik sektörlerinin ardından dördüncü sırada yer almaktadır.

İhracatın %60,4'ü Avrupa Birliği Ülkelerine

Dokuz aylık dönemde, sektörel ihracatın %60,4'ü Avrupa Birliği ülkelerine yönelik gerçekleştirilmiş ve bu ülke grubuna ihracatta 2020 yılına göre %22,7'lik bir artış yaşanmıştır.

2021 yılının ilk dokuz ayında Türkiye'den en fazla hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı yapılan ülkeler Almanya, İspanya, İngiltere ve Hollanda olarak sıralanmaktadır.

Ürün Grupları Bazında İhracat Performansı

Türkiye'nin hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatında ağırlıklı ürün grubu yıllardır örme konfeksiyon mamulleridir. 2021 Ocak-Eylül döneminde örme konfeksiyon mamullerinin toplam hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatındaki payı %50,6 dokuma konfeksiyon mamullerinin payı %34,7 ve hazır eşyaların payı %13,5 olmuştur.

Dokuz aylık dönemde hazırgiyim ve konfeksiyonun üç temel ürün grubunda %23,2 ile %45,9 arasındaki oranlarında ihracat artışı görülmüştür.

Kapasite Kullanım Oranı %80,97

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından açıklanan son "İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı" tablosundaki bilgilere göre, hazırgiyim ve konfeksiyon sanayiinde 2020 Eylül ayında %71,89 olan kapasite kullanım oranı, 2021 yılının Eylül ayında %12,6 oranında artarak %80,97'ye yükselmiştir.

Performansa Etki Eden Faktörler

Hazırgiyim ve konfeksiyon sektörünün ihracat performansına etki eden en temel faktörlerden biri euro/dolar paritesidir.

2021 yılının Ocak-Eylül döneminde toplamda 14,8 milyar dolarlık ihracat yapılmış olup, bu rakamın 9 milyar dolarlık bölümü AB ülkelerine yapılmıştır. Bu dönemde AB bölgesine yapılan 9 milyar dolarlık ihracat, ortalama %6,51'lik pariteden kaynaklanan artıştan arındırıldığında, 8,4 milyar dolarlık gerçek değere ulaşılmaktadır.

Bu durumda 2021 yılı Ocak-Eylül döneminde yapılan 14,8 milyar dolarlık ihracat ortalama %6,51'lik pariteden arındırıldığında toplam ihracat geçen yılın aynı dönemine göre %17,3 artışla 14,2 milyar dolar olmaktadır.

I. DÜNYA VE TÜRKİYE EKONOMİSİNDEKİ SON GELİŞMELER

I.1. Dünya Ekonomisi

2021 yılının ilk 3 çeyrek dönemini geride bırakırken, dünya ekonomisinin başlıca gündem maddesi olan yeni koronavirüs salgını Türkiye, Avrupa ve Dünya ekonomisini ve toplumsal hayatı derinden etkilemeye devam ederken hem emtia hem de enerji ve taşıma kaynaklı sorunların sektörlere ve uluslararası ticarete olumsuz yansımaları olmaktadır.

Ağustos-Eylül döneminde küresel ekonomik aktivitenin bir miktar ivme kaybetmesine karşın canlı seyretmeye devam ettiği gözlenirken söz konusu ivme kaybında tedarik zincirlerindeki bozulmaların yanı sıra özellikle enerji piyasalarındaki aksaklıklar etkili oldu. Ekonomik aktivitedeki yavaşlama sinyallerinin belirginleştiği Çin'de yaşanan elektrik kesintileri önümüzdeki döneme yönelik beklentileri olumsuz etkilerken, küresel tedarik zincirlerine ilişkin ilave endişeleri beraberinde getiriyor.

Eylül ayı Ara Dönem Ekonomik Görünüm Raporu'nu yayımlayan OECD, küresel ekonomi için 2021 yılı büyüme tahminini Mayıs ayında açıkladığı %5,8 seviyesinden %5,7'ye indirdi. Kuruluş, 2022 büyüme tahminini ise %4,4'ten %4,5'e revize etti. Raporda delta varyantının etkisiyle hızla yükselen vaka sayılarının yanı sıra arz kısıtlarının ekonomik toparlanmanın hız kesmesinde önemli bir etken olduğu belirtildi. 2021 yılı için ABD ekonomisine yönelik büyüme oranı tahmini %6,9'dan %6,0'a indirilirken, Euro Bölgesi'ne dair büyüme tahmini %4,3'ten %5,3'e çıkarıldı.

OECD, Türkiye'ye ilişkin 2021 büyüme tahminini de %5,7'den %8,4'e yükseltti. Kuruluş, Türkiye'nin 2022'de %3,1 büyüyeceğini tahmin etmektedir.

Küresel ekonomik aktiviteye ilişkin temkinli beklentilerini paylaşan bir diğer kuruluş da Fitch oldu. Eylül ayı Küresel Ekonomik Görünüm raporunda 2021 yılı için küresel ekonomiye ilişkin büyüme tahminini Haziran ayındaki %6,3 seviyesinden %6'ya revize etti. Haziran ayında yayımlanan raporunda Türkiye ekonomisinin 2021'de %7,9 büyümesini bekleyen Kuruluş, bu beklentisini son raporunda %9,2 düzeyine yükseltti.

Son dönemde, özellikle pandeminin başlangıcından beri, dünya genelinde navlun maliyetlerinde çok ciddi artışlar yaşanırken, son yapılan araştırmalar ve uzman görüşlerine göre küresel bazda navlun maliyetlerindeki yüksek seyrin bir süre daha devam edeceği görünmektedir.

Bu durumdan uzun yıllardır “düşük” navlun fiyatlarından şikâyet eden denizcilik ve taşımacılık firmaları son derece memnun olurken, ihracatçılar ve ihracat sektörleri son derece olumsuz etkilenmektedir.

Navlun maliyetleri özellikle Uzakdoğu-Avrupa, Avrupa-Uzakdoğu ile ABD-Uzakdoğu, Uzakdoğu-ABD hatlarında pandemi öncesine göre neredeyse ikiye üçe katlanırken, bu maliyetlerin uluslararası ticaretin hacmini ve mahiyetini etkiler duruma geldiği belirtilmektedir.

Navlun maliyetlerindeki artışın Türkiye çıkışlı ve Türkiye varışlı seferlerde de geçerli olmasına karşın, Uzakdoğu ve Çin hatlarındaki navlun maliyetlerindeki artışın çok daha fazla olması nedeniyle Türkiye'nin başlıca pazarı olan Avrupa'ya ve ayrıca ABD'ye olan ihracatında bir miktar avantaj elde ettiği belirtilmektedir.

Güncel raporlara göre yüksek seyreden navlun maliyetleri artık yeni normalin bir parçası haline gelmiş olup, çoğu bölgede ve küresel çapta uluslararası ticareti tıkar veya azaltır hale gelmiş durumdadır. Bu durum özellikle Çin'den ve Uzakdoğu'dan hammadde ve ara mal bekleyen imalatçı sektörler ile Avrupa gibi hazır giyim ve tekstil sektörlerinde hem hammadde ve ara mal hem de nihai ürün anlamında da Çin'e bağımlı ülke ve bölgeleri daha da olumsuz yönde etkilemektedir. Söz konusu navlun maliyetleri artışlarının gerek hammadde gerekse ara mal ve nihai mal fiyatlarını da yukarı yönlü etkiler noktaya geldiği ve küresel enflasyonun da artmasına neden olacağı kaydedilmektedir.

Özellikle Eylül ayında Avrupa'da doğalgaz fiyatlarının, küresel ölçekte de pamuk fiyatlarının tedarik sıkıntıları nedeniyle hızlı yükseldiği görüldü. ABD'de Ida kasırgasının üretim kesintilerine neden olmasıyla hızla yükselen Brent türü petrolün varil fiyatı, Eylül'ün son haftasında 79,5 USD seviyesine çıkarak son 3 yılın en yüksek seviyesine ulaştı. OPEC+ ülkelerinin 4 Ekim'de sona eren toplantısında Kasım'da üretimi günde 400 bin varil artırmaya yönelik mevcut anlaşmalarına bağlı kalma konusunda anlaşmalarını açıklamaları petrol fiyatlarının Ekim ayı başında da hızlı yükselmesine neden oldu.

Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü (OPEC) dün yayımlanan raporunda, bu yıla ilişkin küresel petrol talebi artış öngörüsünü aşağı yönlü revize ederken, 2022 yılına ilişkin tahminini sabit tuttu. OPEC, bu yılın son çeyreğinde petrol tüketimindeki mevsimsel artış ve yüksek doğal gaz fiyatlarının üreticileri petrol kullanımına teşvik etmesinin öngörüldüğünü ve bu durumun talepte artışa yol açacağına da işaret etti. ABD'nin bu yıl petrol üretimindeki düşüşün tahminlerin üstünde olacağı öngörüsü ise küresel piyasalardaki arz açığına yönelik endişeleri destekleyerek fiyatların yükselişinde etkili oldu.

Geçen yıl % 3,2 daraldığı tahmin edilen küresel ekonominin, bu yıl % 6'lık rekor büyüme kaydetmesi beklenirken, salgının ekonomiler üzerindeki olumsuz etkilerinin azalmaya başlamasıyla hızla artan talep birçok sektörde üretim sıçramasını beraberinde getirdi. Artan aktivite, enerji ve ham madde kullanımına da aynı ölçüde yansdı ancak mevcut enerji üretim kapasitesi artan talebi karşılamakta yetersiz kaldı. Mevsim normallerinin üstünde seyreden hava şartları nedeniyle enerjide benzeri görülmemiş tüketim seviyelerine ulaşılırken, sektörde arz talep dengesizliğine yol açan bu durum fiyatların hızlı yükselişini tetikledi. Son bir yılda ABD'de doğal gaz fiyatı % 150, Avrupa'da ise % 600'den fazla artış gösterdi.

Yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgınında ilk şokun atlatılmasının ardından canlanan küresel petrol talebinin etkisiyle salgın öncesi seviyelerine dönen petrol fiyatları, arzın yetersiz olduğuna ilişkin endişeler ve tahminlerin üstünde seyreden arz talep açığı nedeniyle son bir yılda ikiye katlandı.

Küresel petrol talebi Kovid-19 kısıtlamalarının hafifletilmesi, aşılama çalışmalarının hızlanması ve ekonomik toparlanmanın etkisiyle hızla toparlanırken, piyasalar düşük tüketim ve üretim fazlalığı nedeniyle arz talep makasının benzeri görülmemiş şekilde açıldığı ve petrol fiyatlarının 20 doların altına indiği 2020 yılının tersi bir tabloyla karşı karşıya kaldı. Geçen yılın eylül ayında en düşük 39 dolar, en yüksek 46 dolardan alıcı bulan Brent türü ham petrolün varil fiyatı, bu yılın aynı ayında en düşük 70 dolardan işlem gördü ve bir önceki yıla kıyasla ikiye katlanarak 81 dolara kadar çıktı.

Öte yandan, küresel piyasalarda artan petrol fiyatlarının Türkiye'ye de yansımalarının olacağı öngörülüyor. Küresel piyasada dolar üzerinden fiyatlanan petrol ithalatının ekonomi üzerinde yük oluşturacağı tahmin ediliyor.

Bu arada dünyada yükselen gıda ve enerji emtialarındaki fiyat artışları küresel enflasyon konusunda tedirginlik yaratmaktadır. Pandemi sonrası ekonomideki canlanma ile artan talebe arz artışının uyum sağlayamaması esas olarak görülürken, yaklaşan kış nedeniyle sıkıntının yakın zamanda çözümü zor görünmektedir.

Son tahminlere göre Çin ekonomisinin bu yıl % 8,4 oranında büyümesi beklenirken, gelecek yıl ise yavaşlayarak % 5,5 oranında büyümesi

beklenmektedir. Çin'de kişi başına milli gelirin bu yıl sonunda 12.500 dolara çıkmasının beklendiği kaydedilmektedir.

Bu arada Çin'de ekonomik aktivitenin yavaşlamaya devam ettiği izleniyor. Ülkede Ağustos'ta yıllık bazda %5,3 artan sanayi üretimi Temmuz 2020'den bu yana en olumsuz performansını sergiledi. Ağustos'ta perakende satışlardaki yıllık artış hızı da, ülkede salgına yönelik uygulanan kısıtlamaların etkisiyle %2,5 ile %7 olan beklentilerin oldukça altında kaldı. Ülkede NBS imalat PMI verisi enerji kısıtları ve yükselen girdi maliyetlerinin etkisiyle 49,6 seviyesine gerileyerek Şubat 2020'den bu yana ilk kez 50 eşik değerinin altında gerçekleşti. Çin'deki enerji krizinin kış aylarıyla birlikte derinleşebileceği yönündeki değerlendirmeler önümüzdeki döneme ilişkin beklentileri de olumsuz etkiliyor. Küresel tedarik zincirlerinde de ilave aksamaların meydana gelebileceği düşünülüyor.

16 Eylül 2021 tarihinde Çin, CPTPP'ye (Trans-Pasifik Ortaklığı için Kapsamlı ve Aşamalı Anlaşma) katılma başvurusunda bulundu. Bu katılım, RCEP de göz önünde tutulduğunda Çin ekonomisi için oldukça destekleyici olabilir. Diğer yandan CPTPP'ye yeni üyelerin katılımına oybirliği ile karar veriliyor ve Çin'in başvurusu üye ülkeler arasında görüş ayrılıklarına ve belki de bazı üye ülkeler arasında bağların zayıflamasına sebep olabilir.

Uzmanlara göre bu anlaşmanın yüksek standartları, Çin'in katılımını zorlaştırabilecek. Kamu iktisadi teşebbüslerine verilen desteğin kısıtlanması ve yapılarının daha şeffaf hale gelmesi Çin'in anlaşmaya katılmak için yapması gerekenler arasında gösteriliyor. Dolayısıyla anlaşmaya engel olan ve Çin'in kısa sürede çözemeyeceği sorunlar mevcut.

Anlaşmanın bu yılki başkanı Japonya, Çin'in başvurusunu üye ülkelere danışacağını belirtirken bunun ne zaman gerçekleşebileceğine yönelik tarih belirtmekten kaçındı. Bu başvuru pek de kısa sürede sonuçlanmayacak gibi. Diğer yandan Çin'in başvurusu Biden yönetiminin Asya stratejisinin tekrar kurgulanmasına yol açabilir.

Japonya ile ilgili olarak, IMF Japon ekonomisine yönelik Temmuz ayında açıkladığı büyüme tahminini Ekim ayında 0,4 puan düşürerek % 2,4'e indirmiş bulunmaktadır.

Dünyada pamuk üretiminde ise Pakistan ve Türkiye'de pamuk hasadı iyiyken ABD ve Hindistan'da ise beklenenin altında kaldığı belirtilmektedir. Bu da fiyatları yukarı çekmektedir. Pakistan ve Türkiye'de pamuk tüketimi artarken, Çin ve Vietnam'da azalıyor. Çin'de elektrik krizinin bir miktar yavaşlatmasına karşın, pamuk talebi devam ediyor. Sektörün ihtiyacının karşılanması amacıyla ithalat kotaları bazı büyük kamu firmaları için esnetilecek.

Pakistan ve Vietnam'ın pamuk ithalatı azalırken Brezilya'nın ihracatında düşüş var. ABD Tarım Bakanlığına göre A Index pamuk fiyatları aylık ortalaması son 10 yılın en yüksek seviyelerine çıktı.

Aynı rapora göre Çin, son aylarda artan pamuk fiyatlarını yavaşlatmak adına (Ekim 2021 itibariyle son 14 ayda ortalama yüzde 58 artış var) elindeki pamuk rezervinden 8 Ekim 2021 tarihinden itibaren günlük açık artırma satışları yapacak / yapmaya başladı ve Kasım ayı sonuna kadar devam edecek. Çin’de özellikle ülkenin pamuk ihtiyacının büyük bölümünü karşılayan Sincan pamuğu fiyatları son dönemde hızla arttı.

I.2. ABD Ekonomisi

ABD’de yılın üçüncü çeyreğine yönelik veriler ülkede iktisadi faaliyetin ivme kaybetmekle birlikte güçlü görünümünü koruduğuna işaret etmektedir. ABD ekonomisi güncel verilere göre 2021 yılının ilk çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 6,3 oranında büyürken, 2021 yılının 2. çeyrek dönemine ilişkin ise % 6,7 oranında büyüme kaydedilmiştir.

ABD’de işsizlik oranı 2020 yılının ilk ayında % 6,3 iken Ağustos ayında %5,2 düzeyine gerilemiş, Eylül’de ise % 4,8’e gerilemiştir. Aşılama uygulamalarındaki artışla birlikte hizmet ve inşaat sektöründeki istihdamın yükselmesi söz konusu gelişmede etkili olmuştur.

Ülke genelinde perakende satışlar ise 2021 yılı Ocak-Eylül döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 19 oranında artarken, aynı dönemde hazır giyim ve aksesuarları perakende satışlarında % 58 oranında artış kaydedilmiştir.

ABD Merkez Bankası (Fed), 22 Eylül’de sona eren toplantısında faiz oranları ile varlık alım programını değiştirmede. Bununla birlikte, karar metninde ekonomideki ilerlemenin beklentiler paralelinde devam etmesi durumunda varlık alım hızındaki yavaşlamanın yakında gerekli olabileceği ifade edildi. Fed Başkanı Jerome Powell toplantı sonrasında yaptığı konuşmada, varlık alımlarının hızının azaltılması kararı için yakından izlenen istihdam verilerinde güçlü görünümün Eylül ayında devam etmesi halinde Fed’in Kasım ayı toplantısında varlık alım hızını yavaşlatabileceğini ve bu sürecin 2022 ortasında son bulmasının uygun olabileceğini belirtti. Powell ayrıca, varlık alımlarının azaltılmasının doğrudan faiz artırımına işaret etmediğini vurguladı.

ABD’de sanayi üretimi Ağustos’ta bir önceki aya göre %0,4 genişlerken, perakende satışlar düşüş beklentilerine karşın aylık bazda %0,7 yükseldi. Eylül ayına ilişkin imalat ve hizmetler sektörlerine ait PMI verileri de sırasıyla 60,7 ve 54,4 düzeylerinde gerçekleşerek sektörlerde büyümenin ivme kaybetmekle birlikte güçlü kalmaya devam ettiğine işaret etti. Ülkede bekleyen konut satışları son 7 ayın en yüksek seviyesine ulaşarak konut piyasasındaki olumlu görünümün sürdüğünü gösterdi.

ABD Temsilciler Meclisi borç limitini askıya almaya yönelik yasa tasarısını onayladı. Böylece, hükümetin kapanması olasılığı 3 Aralık 2021 tarihine dek

ötelenmiş oldu. Ağustos ayında Senato'dan geçen 1 trilyon USD'lik altyapı harcama tasarısına yönelik 30 Eylül'de yapılması planlanan oylama da Temsilciler Meclisi tarafından ertelendi.

Bu arada ABD'de enflasyon tarihi seviyelere yükselirken, uzmanlar enflasyondaki yükselişin kalıcı olabileceği konusunda Hükümete uyarılarda bulunurken, konut fiyatlarındaki artış oranlarının da son yılların zirvesini gördüğü belirtilmektedir.

I.3. Avrupa Birliği Ekonomisi

Hazırgiyim sektörünün başlıca pazarı olan Avrupa Birliği ve Euro Bölgesine ilişkin veriler bölge ekonomisinde 2021 yılının ilk çeyrek döneminde kısmi toparlanma ve 2021 yılının 2. çeyrek döneminde ise hızlı büyüme olduğunu göstermektedir.

AB-27 ekonomileri 2021 yılının 2. çeyrek döneminde % 13,8 oranında büyüme göstermiştir. Euro Bölgesi ekonomisi ise aynı dönemde % 14,3 oranında büyümüştür.

Başlıca pazarımız Almanya 2021 yılının 2. çeyrek döneminde % 9,4 oranında büyürken Fransa % 18,7 büyümüş, Hollanda % 9,7, İspanya % 19,8, İtalya ise % 17,3 oranında büyümüştür.

İtalya'da ekonomik daralma yavaşlarken, AB içinde Yunanistan'dan sonra en fazla kamu borcu oranına sahip olan İtalya'da borç stoku GSYH'nin %131'ne ulaşmaktadır.

AB genelinde perakende satışlar Temmuz ayında % 3,8, Ağustos ayında ise % 1,1 oranında artmıştır. Perakende satışlar Euro Bölgesinde ise Temmuz ayında % 3,1, Ağustos ayında % 0 oranında artmıştır.

Ağustos ayında Almanya'da perakende satışlar % 0,4 oranında artarken, Fransa'da % 2,1 ve İspanya'da % 1,3 azalmış, Hollanda'da ise % 1,4 oranında artış göstermiştir.

Avrupa Birliğinde sanayi üretimi Ağustos ayında geçen yıla göre % 5,3 oranında artarken, Euro Bölgesinde ise aynı dönemde % 5,1 oranında artış göstermiştir. Ağustos ayında Almanya'da sanayi üretimi ise geçen yıla göre % 1,9 artış gösterirken, Fransa'da % 5,1 artmış, İspanya ve İtalya'da sırasıyla % 2 ve % 0 büyüme göstermiştir.

Avrupa Birliği'nde Ağustos 2021 dönemine dair işsizlik verileri açıklanmıştır. Buna göre AB genelinde işsizlik oranı Ağustos ayında % 6,8 seviyesinde kaydedilmişken Euro Bölgesinde ise aynı döneme ait işsizlik oranı % 7,5 olarak kaydedilmiştir.

AB genelinde en düşük işsizlik oranları %2,9 ile Çekya, % 3,2 ile Malta ve yine %3,2 ile Hollanda'da gerçekleşirken, en yüksek oranlar ise %14 ile İspanya, % 13,2 ile Yunanistan ve %9,3 ile İtalya'da gerçekleşmiştir.

DTÖ verilerine göre AB'nin mal ihracatının 2021 yılında % 8,3, 2022 yılında ise % 3,9 oranında artması beklenmektedir.

Yine Almanya'nın önde gelen araştırma kuruluşları, tedarik sorunlarının ekonomik toparlanmayı geciktirmesi ile birlikte, Avrupa'nın en büyük ekonomisi için 2021 yılı ortak büyüme tahminini düşürdü. Büyüme tahmininin % 3,7'den % 2,4'e düşürülmesi, durmaksızın devam eden girdi darlıkları ve son dönemde tüm dünyada ekonomik toparlanmayı tehdit eden enerji maliyetlerindeki sert artışları yansıtıyor. 2022 yılı tahmini ise % 3,9'dan % 4,8'e yükseltildi.

Ekim ayının ortasına gelindiğinde, Almanya'daki benzin ve motorin fiyatlarının 2012 yılından beri en yüksek seviyelere geldiği belirtilmektedir.

Uzmanlara göre TIR ve ağır araç sürücüsü sıkıntısı başta Almanya ve İngiltere olmak üzere AB genelinde artmakta ve tedarik sorunlarının daha da artmasına neden olmaktadır.

Diğer yandan, AB ülkeleri 'İklim Yasası'nı onaylamış olup, Avrupa Birliği (AB) ülkeleri, birliğin 2050 yılına kadar iklime zararsız olma hedefini yasal olarak bağlayıcı hale getirecek iklim yasasına onay vermiş bulunmaktadır. Buna göre, AB'nin 2050 yılına kadar iklime zararsız hale gelme hedefi yasal olarak bağlayıcı olacak. Üye ülkeler ve AB kurumları bu hedefe ulaşmak için gerekli tedbirleri alacak. AB ülkeleri, 2030 yılına kadar sera gazı salınımlarını 1990'daki seviyesinin % 55 daha aşağısına düşürecek.

İngiliz enerji denetim kuruluşu Ofgem, ülkede iki enerji şirketinin daha iflas ettiğini bildirdi. Ofgem'den yapılan açıklamada British Petroleum'un (BP) yüzde 24 Hisse payına sahip olduğu Pure Planet ve Colorado Energy adlı şirketlerin faaliyetlerini durdurarak iflas bildiriminde buldukları belirtildi. Söz konusu şirketlerle birlikte, ülkede eylül ayının başından bu yana iflas eden enerji şirketi sayısı 11'e yükselmiş oldu. Pure Planet, yaptığı iflas açıklamasında, faturalardaki üst limit sınırlaması nedeniyle artan enerji maliyetlerini müşterilerine yansıtamadığı için mevcut durumun "sürdürülemez" olduğunu bildirdi.

İngiltere'de ağır araç sürücülerinin sayısının yetersiz kalması nedeniyle benzin istasyonlarında yaşanan akaryakıt krizi ve uzun araç kuyrukları halen devam ediyor. İngiltere Başbakanı Boris Johnson, tedarik zinciri sorunlarının Noel'e kadar devam edebileceğini söyledi.

Bu arada İngiltere'deki KOBİ ölçeğindeki firmaların en az üçte birinin ciddi borç yükü altında olduğu belirtilmektedir.

Avrupa Merkez Bankası (ECB), 9 Eylül tarihinde gerçekleştirdiği para politikası toplantısında faiz oranlarında değişikliğe gitmedi. Toplantının ardından yapılan açıklamada son çeyrekte Pandemi Acil Varlık Alım Programı kapsamındaki varlık alımlarının hızının önceki iki çeyreğe kıyasla ılımlı bir şekilde azaltılacağı ifade edildi. ECB ayrıca, Euro Bölgesi'ne yönelik GSYH ve enflasyon beklentilerini 2021 yılı için yukarı yönlü revize etti. Buna göre, GSYH büyüme tahmini bu yıl için %4,6'dan %5'e yükseltildi. Bölgenin 2022'de %4,6, 2023'te %2,1 büyüme kaydetmesi bekleniyor.

I.4. Diğer Bazı Hedef Pazarlardaki Gelişmeler

I.4.1. BDT Ülkeleri'nde Gelişmeler

Rusya Pazarındaki Gelişmeler

Rusya ekonomisi 2021 yılının 1. çeyrek döneminde % 0,7 oranında daralırken, yılın 2. Çeyreğinde ise % 10,5 oranında büyümüştür. Rusya ekonomisinin 2021 yılı genelinde % 4,1 oranında büyümesi beklenmektedir.

Rusya genelinde perakende satışlarda ise geçen yılın aynı dönemine göre 2021 yılı Temmuz ayında % 5,1 oranında artış gösterirken, Ağustos ayında ise % 5,3 oranında düşüş kaydedilmiştir.

Rusya genelinde işsizlik oranları ise Mayıs ayında % 4,9 iken, Haziran ayında % 4,8'e, Temmuz ayında ise % 4,5'e gerilemiştir.

Rusya'nın para birimi ruble 2020 yılı sonunda 1\$ = 72 ruble seviyesine gelmişken, Nisan ayı değeri ise 1\$=76 ruble seviyesindeydi. Rublenin güncel değer ise 1\$=71 ruble seviyesindedir. Rusya Ekonomik Kalkınma Bakanlığı, 2021 için % 2.9'luk ekonomik büyüme tahmininde bulunurken, bu konuda daha iyimser olan Rusya Merkez Bankası, aynı dönem için % 3-4'lük büyüme açıklamaktadır.

Avrasya Ekonomik Birliği üyelerinden Kazakistan'da ülke ekonomisinin 2020 yılında % 1 oranında daraldığı tahmin edilirken, 2021 yılı Ocak-Ağustos döneminde ise ekonomi % 1,5 oranında büyümüştür. Bu arada Uluslararası Nakliyeciler Derneği, Türkiye'den Orta Asya'ya yapılan ihracat taşımalarını geçiş belgesi vermeyerek engelleyen Kazakistan'ı protesto etmektedir.

Orta Asya'nın diğer ülkesi ve önemli pamuk üreticilerinden Özbekistan ile Türkiye arasında "Yatırımların Korunması ve çifte verginin önlenmesi anlaşmaları" yürürlüğe girdi. Anlaşma, güncel gelişmeleri dikkate alarak yatırımların karşılıklı teşviki ve koruma sisteminin geliştirilmesini

amaçlamaktadır. Türkiye ile Özbekistan arasında ikili ticarete yıllık 5 milyar dolar seviyesi hedeflenmektedir.

Özbekistan'da ülke ekonomisinin 2021 yılının ilk 9 ayında %6,9 oranında büyüdüğü belirtilmektedir.

Bölge ülkelerinden Tacikistan'da ise ülke ekonomisinin 2021 yılının ilk yarısında %6 oranında büyüdüğü belirtilmektedir.

Azerbaycan ise halen 6 milyar metreküp olan Türkiye'ye doğalgaz ihracatının, 2023'te yıllık 3,5 milyar metreküp artırılması konusunda anlaşmaya varıldığını duyurdu.

I.4.2. Orta Doğu Ekonomileri

9 yılı aşkın süredir Suriye'de devam eden iç karışıklıklar ve Irak'ta yaşanan çatışmalar bölgedeki gerginlikleri tırmandırmakta olup ekonomileri olumsuz etkilemektedir. Özellikle Orta Doğu ülkelerinde politik gerginlikler ve jeopolitik belirsizlikler büyümenin Orta Doğu'da düşük olmasına neden olmuştur. Dolayısıyla Türkiye ihracatı ve ekonomisi de bu olumsuz atmosferden etkilenmeye devam etmektedir.

Dünyanın beşinci büyük petrol rezervlerine sahip olan Irak'ta Kuzey Irak Bölgesel Yönetimi'nin son dönemde ciddi ekonomik sıkıntılarla boğuştuğu kaydedilmektedir. Irak genelinde 10 Ekim tarihinde yapılan erken seçimlerin ülkeye huzur ve istikrar getirmesi umulmaktadır.

Zaten ABD yaptırımlarının etkisinde olan İran ekonomisi, bu defa da yeni koronavirüs salgını tarafından olumsuz etkilenmektedir. Mevcut sıkıntılar ışığında ve ABD yaptırımları nedeniyle İran ekonomisinin 2020 yılında ciddi oranda daraldığı tahmin edilirken, 2021 yılında da salgının etkisiyle daralmanın devam ettiği belirtilmektedir.

Bu arada İran, nükleer anlaşma müzakerelerine geri dönüş için ABD'den bloke ettiği 10 milyar dolarlık parayı serbest bırakmasını istemektedir.

Ortadoğu'nun diğer önemli bir ekonomisi Suudi Arabistan'da ekonomi petrole aşırı bağımlı durumda olup bu da ekonomiyi kırılğan hale getirmektedir. Suudi Arabistan, bu durum karşısında ekonomisini petrol dışı alanları geliştirerek sektörel anlamda çeşitlendirmek amacını gütmektedir. Suudi Arabistan Hükümeti bu kapsamda önümüzdeki dönem yabancı yatırım çekmeyi hedeflemektedir.

Petrol fiyatlarındaki son dönemde yaşanan artışın ise Suudi ekonomisine olumlu yönde yansıdığı belirtilmektedir. Suudi Arabistan'da Türk mallarına karşı uygulanan örtülü ambargo ise devam etmektedir.

Mısır ekonomisi ise darboğazdan geçmekte olup, ülke ekonomisinin en önemli sorunları arasında artan enerji fiyatları ve yükselen faizler gösterilmektedir. Ülkede doğalgaz fiyatlarının son 3 yıl içinde 3 kat arttığı ve halkın yüzde kırkının günde iki doların altında bir gelire yaşadığı belirtilmektedir. Yeni koronavirüs salgınının ise mevcut sıkıntıları daha da artıracığı belirtilmektedir zira ülkenin en önemli gelir kaynağı ve istihdam deposu olan turizm gelirleri azalmış durumdadır.

Yüksek enflasyon, işsizlik ve diğer ekonomik sıkıntılarla uğraşan Lübnan'da akaryakıtta tekrar zam yapılmış olup, bu zamlar protestolarla karşılanmaktadır. Ülkede son 1 aydır uzun süren elektrik kesintileri de yapılmaktadır.

Katar ekonomisinin, petrol ve doğalgaz sektörü dışındaki ekonomisinin hareketlenmesiyle yılın ikinci çeyreğinde % 4 oranında büyüme gerçekleştirdiği belirtilmektedir.

I.5. Türkiye Ekonomisi

TÜİK tarafından son açıklanan verilere göre Türkiye ekonomisi 2021 yılının ilk çeyrek döneminde ise % 7 oranında büyürken, 2. çeyrek dönemde ise rekor oran ile % 21,7 oranında büyümüştür.

GSYH'yi oluşturan faaliyetler incelendiğinde; 2021 yılı ikinci çeyreğinde bir önceki yıla göre hizmetler %45,8, sanayi %40,5, bilgi ve iletişim faaliyetleri %25,3, kamu yönetimi, eğitim, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri %8,5, gayrimenkul faaliyetleri %3,7, inşaat %3,1 ve tarım, ormancılık ve balıkçılık %2,3 artmış bulunmaktadır.

İhracattaki güçlü performans büyümeye ikinci çeyrekte önemli destek sağladı. Bu dönemde net ihracatın büyümeye katkısı 6,9 puan düzeyinde gerçekleşti.

OECD, Türkiye'ye ilişkin 2021 büyüme tahminini de %5,7'den %8,4'e yükseltti. Kuruluş, Türkiye'nin 2022'de %3,1 büyüyeceğini tahmin etmektedir.

Sanayi üretim endeksi verilerine göre imalat sanayi üretimi Temmuz ayında % 9,7, Ağustos ayında ise % 13,8 oranında artmıştır. Aynı dönemde giyim eşyaları imalatı ise Temmuz ayında % 14,9 oranında artarken, Ağustos ayında ise % 21,5 oranında büyümüştür.

Aynı dönemde ise SGK kayıtlarına göre hazır giyim sektörü istihdamı 2020 Aralık ayında 609 bin iken 2021 yılı Temmuz ayında yaklaşık 50 bin kişi artarak 657 bin seviyesine yükselmiştir.

İmalat sanayi kapasite kullanım oranlarına bakıldığında Eylül ayında % 78,1 olduğu belirtilmektedir. Giyim eşyalarının imalatı kapasite kullanım oranına bakıldığında ise Eylül ayında % 81 seviyesinde kaydedilmiştir.

TÜİK verilerine göre, mevsim etkilerinden arındırılmış işsizlik oranı Temmuz ayında % 12 iken, Ağustos ayında %12,1 olmuştur.

Küresel emtia fiyatlarındaki artışın yanı sıra yurt içinde döviz kurlarında son dönemde gözlenen dalgalanma enflasyon beklentilerinde yükselişi beraberinde getirmektedir. Ayrıca, talep koşullarının halen canlı seyrettiği mevcut ortamda ÜFE'deki ve çekirdek enflasyon göstergelerindeki yüksek seviyeler önümüzdeki dönemde TÜFE enflasyonu üzerinde yukarı yönlü baskının bir süre daha devam edeceğine işaret etmektedir.

Son dönemde hammadde maliyetlerindeki artışlar ve döviz kurlarındaki yükseliş enflasyon üzerindeki baskıları artırırken, özellikle ÜFE rakamlarındaki yüksek oranların zamanla TÜFE'nin de artmasına neden olabileceği, döviz kurlarındaki artışlarla beraber kısa vadede enflasyonda ciddi bir düşüş beklenmediği belirtilmektedir.

Hammadde ve ara mal maliyetlerindeki artışların yanı sıra navlun maliyetlerindeki artışlar da diğer ihracat sektörleri gibi hazır giyim ve konfeksiyon sektörünün de uluslararası rekabet gücünü olumsuz yönde etkilemektedir. Ulusal ihracatın yanı sıra ekonomiye ve ulusal istihdama da bu kadar yüksek destek olan hazır giyim ve konfeksiyon sektörü, hammaddeye erişim ve hammadde maliyetleri ile artan navlun maliyetleri konusunda destek beklemektedir.

Diğer yandan, navlun maliyetlerindeki artışın Türkiye çıkışlı ve Türkiye varışlı seferlerde de geçerli olmasına karşın, Uzakdoğu ve Çin hatlarındaki navlun maliyetlerindeki artışın çok daha fazla olması nedeniyle Türkiye'nin başlıca pazarı olan Avrupa'ya ve ayrıca ABD'ye olan ihracatında bir miktar avantaj elde ettiği belirtilmektedir.

Bu arada pandemi döneminde hammadde ve ara mal maliyetlerinde yaşanan yüksek artışlar nedeniyle hazır giyim nihai ürünlerinde önümüzdeki dönemde ciddi fiyat artışları yaşanacağı belirtilmektedir.

Merkez Bankası 23 Eylül tarihli toplantısında politika faizini 100 baz puan düşürerek %18 seviyesine indirdi. Öte yandan, parasal duruştaki sıkılığın ticari krediler üzerinde öngörülenin ötesinde daraltıcı etki yapmasının da etkisiyle para politikası duruşunun güncellendiği ve politika faizinde indirim yapılmasına karar verildiği belirtildi.

İtalya merkezli Benetton Group, Asya'da düşük maliyetli üretim merkezlerinden kademeli olarak ayrılarak Sırbistan, Hırvatistan, Türkiye, Tunus ve Mısır'daki hazır giyim üretimini artıracığını açıkladı.

Paris İklim Anlaşması'nın TBMM'nin onayından geçmesinin dünyaya çok güçlü bir mesaj olacağı değerlendirilmektedir. Anlaşmada onay sürecinin tamamlanması sürdürülebilir ve çevreci üretim konusunda firmalarımıza ve sektörümüze büyük bir motivasyon sağlayacaktır. Ayrıca, Paris Anlaşmasının onaylanmasıyla yurt dışındaki alıcılara sürdürülebilir üretim konusunda güçlü bir mesaj verilmiş olacağı düşünülmektedir.

Küresel tedarik zincirinin, Asya ve özellikle Çin'e bağımlı bir ağdan üretim kalitesi ve lojistik imkanları nedeniyle Türkiye'ye yönelmesi bu alanda Türkiye'ye yönelik yatırımların artacağı beklentisini de beraberinde getirdi. Sonuçta konjonktür küresel tedarik zincirinde güçlü bir "hub" olmaya odaklanması konusunda Türkiye'ye her zamankinden daha güçlü kaçırılmaz bir fırsat sunmaktadır.

Diğer yandan, Bulgaristan kaynaklı sorunlar yüzünden, Ekim ayında Kapıkule'den çıkışların ve dolayısıyla teslimatların geciktiği belirtilmektedir.

II. İHRACATIN GENEL GÖRÜNÜMÜ

II.1 Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı %22,3 Arttı

Türkiye İhracatçılar Meclisi tarafından açıklanan verilere göre, 2021 yılının ilk dokuz aylık döneminde Türkiye'nin hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı 2020 yılının aynı dönemine göre %22,3 artış ile 14,8 milyar dolar olmuştur.

Hazırgiyim ve konfeksiyon sektörü 2021 yılının ilk dokuz ayındaki 14,8 milyar dolarlık ihracat değeri ve genel ihracat içindeki %9,2'lik payıyla; %13,2'lik paya sahip olan otomotiv endüstrisi %11,3'lük paya sahip olan kimyevi maddeler ve mamulleri %9,8'lik paya sahip olan çelik sektörlerinin ardından dördüncü sırada yer almaktadır.

2021 Ocak-Eylül döneminde genel ihracat performansı içerisinde, hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatının payını 2019 ve 2020 yılları Ocak-Eylül dönemi ile karşılaştırmalı olarak gösteren tablo aşağıda verilmektedir.

Genel İhracat Performansı İçinde Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatının Payı					
	2019 Ocak-Eylül	2020 Ocak-Eylül	2021 Ocak- Eylül	2019/21 Değişim %	2020/21 Değişim %
<i>Birim: 1000 \$</i>					
Türkiye Özel İhracatı	121.754.717	108.883.640	147.189.185	20,9	35,2
Türkiye Genel İhracatı*	132.792.571	118.396.672	160.978.538	21,2	36,0
Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı	13.277.200	12.105.169	14.810.457	11,5	22,3
Haz. ve Konf. İhracatının Payı %	10,0	10,2	9,2		
Sanayi İhracatı	102.212.731	88.808.331	122.115.374	19,5	37,5
Haz. ve Konf. İhracatının Sanayi Ürünleri İhracatındaki Payı %	13,0	13,6	12,1		
<i>Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları</i>					
<i>* Türkiye Genel İhracatı : Türkiye Özel İhracatı ile Antrepo ve Serbest Bölgeler Farkının birlikte hesaplanması ile elde edilmiştir.</i>					

2021 Ocak-Eylül döneminde Türkiye genel ihracatı, 2020 yılı aynı dönemine göre %36 oranında artarak 161 milyar dolar olmuştur. Sanayi ihracatı ise 2020 yılına göre %37,5 oranında artışla 122,1 milyar dolar değerinde kaydedilmiştir.

Bu çerçevede, 2021 Ocak-Eylül döneminde hazırgiyim ve konfeksiyon sektörünün %22,3'lük artış oranı ile hem genel ihracattan hem de sanayi ihracatından daha düşük oranda bir ihracat performansı gösterdiği anlaşılmaktadır.

Hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatının Türkiye genel ihracatındaki payı %9,2 olmuştur. Veriler sektör ihracatının genel ihracattaki payının 2019 aynı döneminden bu yana azaldığını ortaya koymaktadır. Sektör ihracatının sanayi ihracatı içindeki payına bakıldığı zaman ise bu değer %12,1'e gerilediği görülmektedir.

Diğer taraftan, 2021 yılı üçüncü çeyreğine ilişkin istatistikler çerçevesinde, tekstil sanayii ile hazırgiyim ve konfeksiyon sektörü toplam 22,2 milyar dolar ile genel ihracat içerisinde en fazla ihracat gerçekleştiren sektör konumunda yer almaktadır.

II.2 Aylar İtibarıyla Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatının Seyri

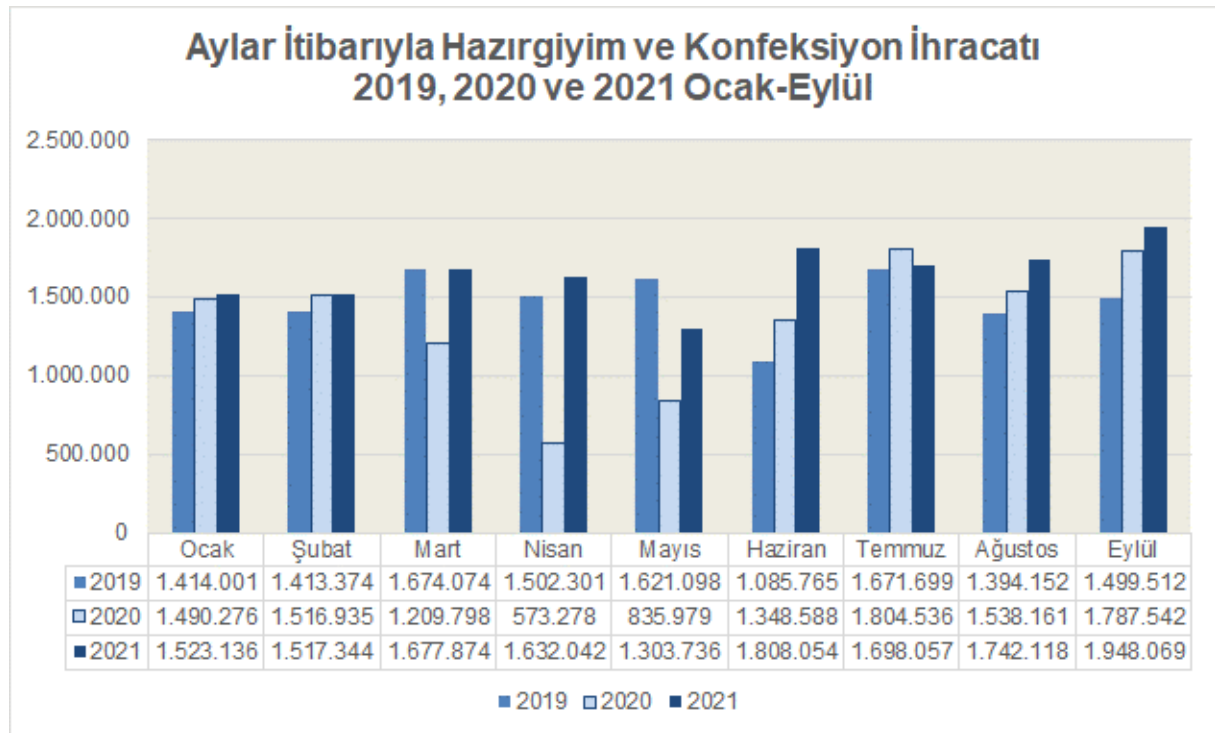
2021 Ocak-Eylül döneminin aylar itibarıyla hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı seyri aşağıdaki tabloda verilmiştir. Tabloya bakıldığı zaman 2021 yılı Mart, Nisan ve Mayıs ayı ihracatlarında geçtiğimiz seneye göre %38,7 %184,7 ve %56'lık yüksek oranlı artışlar dikkat çekici olmuştur.

2021 yılı Eylül ayının ihracatı geçtiğimiz seneye göre %9 oranında artarak 1,9 milyar dolar değerinde gerçekleşmiştir. Bu değer, 2021 yılı içerisinde gerçekleşen en yüksek değerli hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı değeridir.

2021 yılının ilk dokuz ayı için hesaplanan aylık ortalama ihracat değeri 1,7 milyar dolardır ve bu değer hem 2019 hem de 2020 yılının ilk dokuz ayı için çıkarılan aylık ortalama değerinin (sırasıyla 1,5 ve 1,4 milyar dolar) üstündedir.

Aylar İtibariyle Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatının Seyri 2019- 2020 ve 2021 Ocak-Eylül					
Birim: 1000 \$					
Aylar	2019	2020	2021	2019/21 Değişim %	2020/21 Değişim %
Ocak	1.414.001	1.490.276	1.523.136	7,7	2,2
Şubat	1.413.374	1.516.935	1.517.344	7,4	0,0
Mart	1.674.074	1.209.798	1.677.874	0,2	38,7
Nisan	1.502.301	573.278	1.632.042	8,6	184,7
Mayıs	1.621.098	835.979	1.303.736	-19,6	56,0
Haziran	1.085.765	1.348.588	1.808.054	66,5	34,1
Temmuz	1.671.699	1.804.536	1.698.057	1,6	-5,9
Ağustos	1.394.152	1.538.161	1.742.118	25,0	13,3
Eylül	1.499.512	1.787.542	1.948.069	29,9	9,0

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

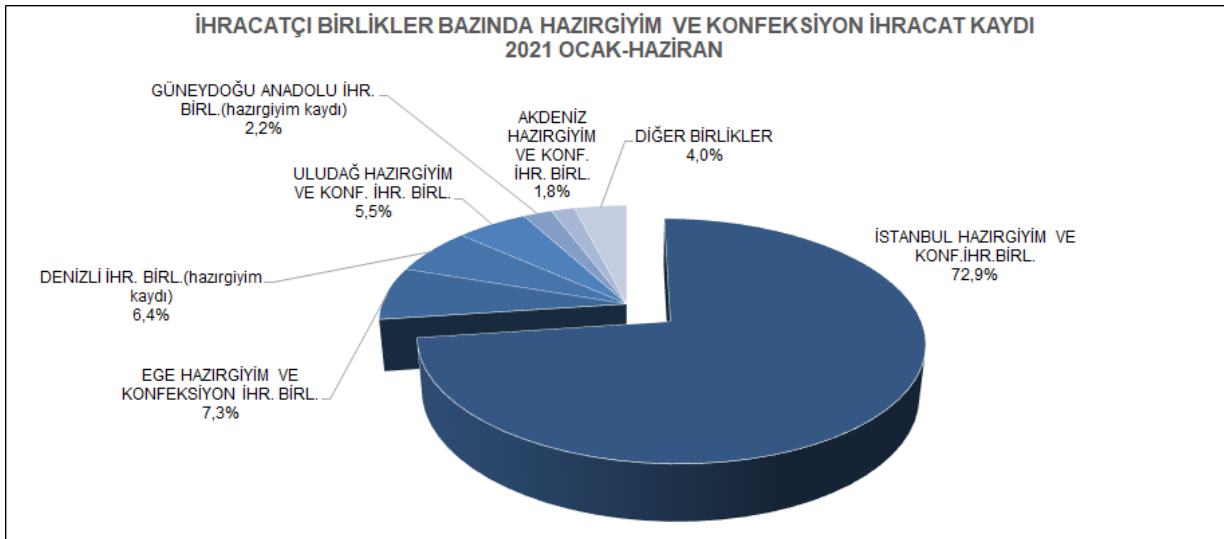
II.3 İhracatçı Birlikleri Bazında Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı

Hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatının bölgeler bazında dağılımı konusunda İhracatçı Birlikleri kayıt rakamları gösterge niteliğindedir. Bölgeler ve birlikler bazında bakıldığında, 2021 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den yapılan toplam 14,8 milyar dolarlık ihracatın %75'lik kısmı, İstanbul'dan gerçekleştirilmiştir. Bursa'dan yapılan ihracatın %5,4'lük payı da dikkate alındığında, %80,4'lük pay

ile Marmara Bölgesi'nden yapılan ihracat, Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının dörtte üçünden fazlasına karşılık gelmektedir.

2021 Ocak-Eylül döneminde hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının İhracatçı Birlikleri bazında dağılımı, izleyen tablo ve grafikte verilmektedir.

HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHRACATI KAYIT RAKAMLARI (1000 \$)							
	EYLÜL			1 OCAK - 30 EYLÜL			
	2020	2021	DEĞİŞİM (%)	2020	2021	DEĞİŞİM (%)	PAY %
İSTANBUL HAZIRGIYIM VE KONF.İHR.BİRL.	1.281.323	1.432.543	11,8	8.517.499	10.845.254	27,3	73,2
EGE HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHR. BİRL.	135.142	135.336	0,1	944.699	1.093.554	15,8	7,4
DENİZLİ İHR. BİRL.(hazır giyim kaydı)	111.100	128.488	15,6	690.684	949.539	37,5	6,4
ULUDAĞ HAZIRGIYIM VE KONF. İHR. BİRL.	86.456	108.325	25,3	608.057	807.133	32,7	5,4
GÜNEYDOĞU ANADOLU İHR. BİRL.(hazır giyim kaydı)	40.523	35.172	-13,2	311.391	295.594	-5,1	2,0
AKDENİZ HAZIRGIYIM VE KONF. İHR. BİRL.	37.244	35.493	-4,7	311.665	260.890	-16,3	1,8
İSTANBUL MADEN VE METALLER İHR. BİRL. (hazır giyim kaydı)	43.483	26.011	-40,2	337.998	193.313	-42,8	1,3
DOĞU ANADOLU İHR. BİRL. (hazır giyim kaydı)	24.701	19.758	-20,0	154.155	168.109	9,1	1,1
ORTA ANADOLU İHR. BİRL. (hazır giyim kaydı)	7.800	10.830	38,8	79.848	85.326	6,9	0,6
İSTANBUL İHR. BİRL. (hazır giyim kaydı)	12.182	9.682	-20,5	86.317	63.391	-26,6	0,4
DİĞER BİRLİKLER	7.586	6.298	-17,0	62.857	48.029	-23,6	0,3
TOPLAM	1.787.542	1.948.069	9,0	12.105.169	14.810.457	22,3	100

III. BAŞLICA ÜLKE GRUPLARI İTİBARIYLA İHRACAT

III.1 Ülke Grupları İtibarıyla İhracat Performansı

2021 Ocak-Eylül döneminde başlıca ülke grupları itibarıyla Türkiye'nin hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının dağılımı ve payları, değişim oranları ile birlikte aşağıdaki tabloda verilmektedir.

**Ülke Grupları İtibariyle
Türkiye Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracat Kaydı**

Birim: 1000 \$

Ülke Grupları	2019 Ocak-Eylül	2020 Ocak-Eylül	2021 Ocak-Eylül	2019/21 Değişim %	2020/21 Değişim %	2021 Pay %
AB Ülkeleri Toplamı	7.771.663	7.296.064	8.951.741	15,2	22,7	60,4
Ortadoğu Ülkeleri Toplamı	1.529.864	1.082.612	1.167.975	-23,7	7,9	7,9
Amerika Ülkeleri Toplamı	579.023	700.830	813.436	40,5	16,1	5,5
Eski Doğu Bloku Ülkeleri Toplamı	739.354	679.391	880.095	19,0	29,5	5,9
Afrika Ülkeleri Toplamı	603.099	482.498	678.564	12,5	40,6	4,6
Türk Cumhuriyetleri Toplamı	236.547	251.555	413.563	74,8	64,4	2,8
Asya ve Okyanusya Ülkeleri Toplamı	206.521	209.022	208.731	1,1	-0,1	1,4
Diğer Avrupa Ülkeleri Toplamı	1.544.704	1.367.630	1.650.551	6,9	20,7	11,1
Serbest Bölgeler Toplamı	69.933	35.504	45.741	-34,6	28,8	0,3
Toplam Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracat Kaydı	13.277.200	12.105.169	14.810.457	11,5	22,3	100

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

III.2 En Fazla İhracat Yapılan Ülkeler

2021 yılının ilk dokuz ayı sonunda Türkiye'den en fazla hazırgiyim ve konfeksiyon ihraç edilen ülkeler Almanya, İspanya ve İngiltere olarak sıralanmıştır. Geçtiğimiz yıl aynı dönemine göre Almanya'ya %11,9 oranında artışla 2,5 milyar dolarlık ihracat yapılırken, İspanya'ya %37,2'lik artışla 2 milyar dolarlık ve İngiltere'ye %23,2'lik artışla 1,5 milyar dolarlık ihracat yapılmıştır.

En Fazla Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı Yapılan Ülkeler 2019-2020-2021 Ocak-Eylül								
Birim: 1000 \$								
Ülkeler	2019 Ocak- Eylül	Pay %	2020 Ocak-Eylül	Pay %	2021 Ocak-Eylül	Pay %	2019/21 Değişim %	2020/21 Değişim %
Almanya	2.297.980	17,3	2.232.309	18,4	2.497.392	16,9	8,7	11,9
İspanya	1.789.076	13,5	1.465.778	12,1	2.011.590	13,6	12,4	37,2
İngiltere	1.412.872	10,6	1.237.076	10,2	1.523.612	10,3	7,8	23,2
Hollanda	821.547	6,2	923.610	7,6	1.097.461	7,4	33,6	18,8
Fransa	654.013	4,9	583.720	4,8	722.077	4,9	10,4	23,7
ABD	487.796	3,7	585.170	4,8	692.262	4,7	41,9	18,3
İtalya	429.890	3,2	386.341	3,2	480.874	3,2	11,9	24,5
İsrail	302.056	2,3	260.547	2,2	395.941	2,7	31,1	52,0
Irak	488.930	3,7	345.882	2,9	387.176	2,6	-20,8	11,9
Danimarka	300.702	2,3	264.435	2,2	319.008	2,2	6,1	20,6
İlk 10 Ülke Toplamı	8.984.863	67,7	8.284.868	68,4	10.127.393	68,4	12,7	22,2
Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı	13.277.200	100	12.105.169	100	14.810.457	100	11,5	22,3
İlk 10 Ülkenin Payı %	67,7		68,4		68,4			

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

Türkiye'den 2021 yılının Ocak-Eylül döneminde en fazla hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı yapılan ilk on ülkeye toplam 10 milyar dolar değerinde ihracat gerçekleştirilmiştir. Bu on ülkenin 14,8 milyar dolarlık sektörel ihracat içinde payı %68,4 olarak hesaplanmaktadır.

III.3 Yüksek Oranlı İhracat Artışı Kaydedilen Ülkeler

2021 yılının üçüncü çeyreğinde 2020 yılının aynı dönemine kıyasla ihracatı yüksek oranlı artan ($\geq\%25$) ve dolar değeri de yüksek, ihracat artışında öne çıkan ülkelerin başında %37,2'lik artış ile İspanya gelmektedir. Bu ülkeye ihracat 2 milyar dolara yükselmiştir.

Diğer yandan, Çekya'ya yapılan ihracatta yaşanan %155,6'lık artış dikkat çekicidir. İhracat artışında öne çıkan ülkeler ve ihracat değerleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracat Artışında Öne Çıkan Ülkeler 2019 - 2020- 2021 Ocak - Eylül										
Birim: 1000 \$	1 - 30 Eylül					1 Ocak - 30 Eylül				
Ülkeler	2019	2020	2021	2019/21 Değişim %	2020/21 Değişim %	2019	2020	2021	2019/21 Değişim %	2020/21 Değişim %
İspanya	218.079	263.781	294.979	35,3	11,8	1.789.076	1.465.778	2.011.590	12,4	37,2
İsrail	32.890	27.443	46.011	39,9	67,7	302.056	260.547	395.941	31,1	52,0
Polonya	23.524	31.062	34.323	45,9	10,5	240.770	205.852	297.648	23,6	44,6
Kazakistan	18.916	31.987	38.643	104,3	20,8	121.434	146.637	258.695	113,0	76,4
Belçika	19.218	20.605	25.773	34,1	25,1	200.140	185.294	232.551	16,2	25,5
Rusya Federasyonu	25.930	25.011	29.428	13,5	17,7	218.679	173.330	226.042	3,4	30,4
Çekya	9.441	14.039	22.189	135,0	58,0	73.223	75.937	194.070	165,0	155,6
Libya	18.636	18.648	28.309	51,9	51,8	161.331	117.033	175.608	8,8	50,1
Avusturya	12.937	12.402	14.701	13,6	18,5	94.281	105.602	138.819	47,2	31,5
Birleşik Arap Emirlikleri	12.316	8.479	16.628	35,0	96,1	114.957	82.341	127.442	10,9	54,8

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

III.4 Avrupa Birliği Ülkeleri'ne İhracatta Artış: %22,7

2021 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den 27 Avrupa Birliği ülkesine 9 milyar dolar değerinde hazırgiyim ve konfeksiyon mamulü ihraç edilmiştir. Bu rakam ile 27 Avrupa Birliği ülkesinin Türkiye toplam hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatından aldığı pay %60,4 olmuştur. Bu pay 2020 eş dönemindeki paydan 0,2 puan yüksektir. Avrupa Birliği ülkelerine ihracat 2021 Ocak-Eylül döneminde geçtiğimiz yıl aynı dönemine göre %22,7 ve 2019 yılı aynı dönemine göre %15,2 oranında artmıştır.

2021 Ocak-Eylül döneminde 27 Avrupa Birliği ülkesine yapılan hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatında Slovakya, Macaristan, Estonya, Lüksemburg ve diğer ülkeye yapılan ihracatta %1,9 ile %83,3 gibi değişen oranlarda azalmalar yaşanırken; geriye kalan 23 Avrupa Birliği ülkesine ihracatta %155,6 ile %3,8 oranında değişen oranlarda artışlar kaydedilmiştir.

Belirtilen dönemde en yüksek oranlı ihracat artışı olan Avrupa Birliği ülkesi, %155,6'lık artışla 194,1 milyon dolarlık ihracat yapılan Çekya olmuştur.

Belirtilen dönemde yüksek oranlı ihracat düşüşü görülen Avrupa Birliği ülkesi ise %63,6 düşüşle 2,5 milyon dolarlık hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı yapılan Lüksemburg olmuştur.

Almanya, 2021 yılının ilk yarısı sonunda da yıllardır olduğu gibi en fazla hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı yapılan Avrupa Birliği ülkesi konumunu korumuştur. Türkiye'den 180'den fazla ülkeye yapılan 14,8 milyar dolarlık hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatının %17'si Almanya'ya yapılmaktadır. 2021 Ocak-Eylül döneminde 2019 yılına göre %8,7'lik 2020 yılına göre %11,9'luk artışla 2,5 milyar dolarlık hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı gerçekleştirilmiştir.

İspanya 2 milyar dolar ihracat değeri ile ikinci büyük pazar konumundayken Hollanda ise 1,1 milyar dolar ile üçüncü büyük pazar konumunu sürdürmüştür.

2021 yılı dokuz ayı itibariyle Avrupa Birliği ülkelerine yapılan sektörel ihracat ve bu değerlerin önceki yıl aynı dönem değerleri ile karşılaştırılmasını gösteren tablo aşağıdaki şekildedir:

Avrupa Birliği Ülkelerine Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı 2019-2020-2021 Ocak - Eylül							
	2019 Ocak-Eylül 1000 \$	2020 Ocak-Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2021 Ocak-Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2019/21 Değişim %	2020/21 Değişim %
<i>Birim: 1000 \$</i>							
Almanya	2.297.980	2.232.309	18,4	2.497.392	16,9	8,7	11,9
İspanya	1.789.076	1.465.778	12,1	2.011.590	13,6	12,4	37,2
Hollanda	821.547	923.610	7,6	1.097.461	7,4	33,6	18,8
Fransa	654.013	583.720	4,8	722.077	4,9	10,4	23,7
İtalya	429.890	386.341	3,2	480.874	3,2	11,9	24,5
Danimarka	300.702	264.435	2,2	319.008	2,2	6,1	20,6
Polonya	240.770	205.852	1,7	297.648	2,0	23,6	44,6
Belçika	200.140	185.294	1,5	232.551	1,6	16,2	25,5
İsveç	172.640	166.038	1,4	206.775	1,4	19,8	24,5
Çekya	73.223	75.937	0,6	194.070	1,3	165,0	155,6
Romanya	140.055	157.195	1,3	181.807	1,2	29,8	15,7
Avusturya	94.281	105.602	0,9	138.819	0,9	47,2	31,5
Bulgaristan	97.299	97.347	0,8	118.598	0,8	21,9	21,8
Yunanistan	93.353	83.777	0,7	102.661	0,7	10,0	22,5
Slovakya	101.424	93.172	0,8	80.691	0,5	-20,4	-13,4
İrlanda	54.773	57.330	0,5	59.497	0,4	8,6	3,8
Macaristan	88.787	85.097	0,7	56.519	0,4	-36,3	-33,6
Finlandiya	31.352	36.630	0,3	41.013	0,3	30,8	12,0
Hırvatistan	35.046	27.743	0,2	37.394	0,3	6,7	34,8
Slovenya	19.156	19.706	0,2	24.595	0,2	28,4	24,8
Portekiz	10.209	13.927	0,1	19.782	0,1	93,8	42,0
Litvanya	11.021	6.313	0,1	10.088	0,1	-8,5	59,8
Estonya	4.802	6.439	0,1	6.317	0,04	31,6	-1,9
Malta	4.947	4.813	0,0	6.243	0,04	26,2	29,7
Letonya	4.794	4.770	0,0	5.762	0,04	20,2	20,8
Lüksemburg	376	6.884	0,1	2.506	0,02	567,0	-63,6
Diğer	9	6	0,0	1	0,00	-88,9	-83,3
AB (27) Toplamı	7.771.663	7.296.064	60,3	8.951.741	60,4	15,2	22,7
Türkiye Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı	13.277.200	12.105.169	100	14.810.457	100	11,5	22,3

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Eylül 2021

III.5. Ortadoğu Ülkeleri'ne İhracatta %7,9 Artış

Irak, Suudi Arabistan, İsrail, Birleşik Arap Emirlikleri, İran gibi ülkelerin yer aldığı Ortadoğu ülke grubuna Türkiye'den yapılan hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı, 2021 Ocak-Eylül döneminde 2020 yılı eş dönemine kıyasla %7,9 oranında artış ile 1,2 milyar dolar değerinde gerçekleşmiştir. Bu ülke grubunun Türkiye toplam hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatındaki payı %7,9 olmuştur.

Ortadoğu ülkeleri içerisinde Türkiye'nin en fazla hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı yaptığı ülkeler sırasıyla İsrail, Irak ve Birleşik Arap Emirlikleri'dir.

2021 yılı Ocak-Eylül döneminde İsrail'e ihracat, 2020 yılı aynı dönemine göre %52'lik artış ile 396 milyon dolar değerinde gerçekleşmiştir. Bu değer ile İsrail'in Türkiye toplam hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatında payı %2,7 olmuştur.

Bahsedilen dönemde Ortadoğu ülkelerine yapılan sektörel ihracatta en fazla düşüş, %34,1 oranında düşüş ve 14,6 milyon dolar değer ile Suriye'ye yapılan ihracatta kaydedilmiştir.

2021 yılı dokuz ayı itibariyle Ortadoğu ülkelerine yapılan sektörel ihracat ve bu değerlerin önceki yıl aynı dönem değerleri ile karşılaştırılmasını gösteren tablo aşağıdaki şekildedir:

Ortadoğu Ülkelerine Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı 2019-2020-2021 Ocak - Eylül							
	2019 Ocak-Eylül 1000 \$	2020 Ocak-Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2021 Ocak-Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2019/21 Değişim %	2020/21 Değişim %
<i>Birim: 1000 \$</i>							
İsrail	302.056	260.547	2,2	395.941	2,7	31,1	52,0
İrak	488.930	345.882	2,9	387.176	2,6	-20,8	11,9
Birleşik Arap Emirlikleri	114.957	82.341	0,7	127.442	0,9	10,9	54,8
Ürdün	60.655	39.286	0,3	75.181	0,5	23,9	91,4
Kuveyt	41.870	39.894	0,3	57.506	0,4	37,3	44,1
Katar	37.124	57.790	0,5	39.124	0,3	5,4	-32,3
Lübnan	39.757	10.520	0,1	17.959	0,1	-54,8	70,7
Umman	9.064	6.358	0,1	17.919	0,1	97,7	181,9
Suriye	26.948	22.097	0,2	14.568	0,1	-45,9	-34,1
Ortadoğu Ülkeleri Toplamı	1.529.864	1.082.612	8,9	1.167.975	7,9	-23,7	7,9
Türkiye Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı	13.277.200	12.105.169	100	14.810.457	100	11,5	22,3

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Nisan 2021

III.6. Eski Doğu Bloku Ülkeleri'ne İhracatta %29,5 Artış

Rusya, Ukrayna, Beyaz Rusya, Sırbistan, Bosna Hersek, Gürcistan gibi ülkelerin yer aldığı Eski Doğu Bloku ülke grubuna 2021 Ocak-Eylül döneminde geçtiğimiz yıl aynı dönemine göre %29,5 artışla 880,1 milyon dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı gerçekleştirilmiştir. Bu ihracat değeriyle, ülke grubunun Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında payı %5,6'dan %5,9'a yükselmiştir.

Ülke grubunda en fazla ihracat yapılan ülkeler Rusya, Ukrayna ve Sırbistan olarak sıralanmaktadır.

Bu ülke grubunda en büyük pazar olan Rusya'ya Türkiye'den 2021 Ocak-Eylül döneminde 226 milyon dolar değerinde hazır giyim ve konfeksiyon mamulü ihraç edilmiş ve ihracat 2020 aynı dönemine kıyasla %30,4 oranında artmıştır. Bu dönemde Rusya'nın sektörel ihracattaki payı %1,5 olarak hesaplanmıştır. Rusya hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında 2021 yılının üçüncü çeyreğini 14. büyük pazar olarak kapatmıştır.

2021 yılı dokuz ayı itibariyle Eski Doğu Bloku ülkelerine yapılan sektörel ihracat ve bu değerlerin önceki yıl aynı dönem değerleri ile karşılaştırılmasını gösteren tablo aşağıdaki şekildedir:

Eski Doğu Bloku Ülkelerine Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı 2019-2020-2021 Ocak-Eylül							
	2019 Ocak-Eylül 1000 \$	2020 Ocak-Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2021 Ocak-Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2019/21 Değişim %	2020/21 Değişim %
<i>Birim: 1000 \$</i>							
Rusya Federasyonu	218.679	173.330	1,4	226.042	1,5	3,4	30,4
Ukrayna	117.082	116.430	1,0	133.569	0,9	14,1	14,7
Sırbistan	71.198	78.535	0,6	103.314	0,7	45,1	31,6
Bosna-Hersek	72.685	60.213	0,5	84.680	0,6	16,5	40,6
Beyaz Rusya	55.564	63.334	0,5	75.173	0,5	35,3	18,7
Gürcistan	68.696	59.929	0,5	71.207	0,5	3,7	18,8
Arnavutluk	46.494	41.655	0,3	57.326	0,4	23,3	37,6
Kosova	25.074	23.926	0,2	42.051	0,3	67,7	75,8
Moldavya	24.454	23.764	0,2	41.061	0,3	67,9	72,8
Kuzey Makedonya	29.846	29.003	0,2	34.647	0,2	16,1	19,5
Eski Doğu Bloku Ülkeleri Toplamı	739.354	679.391	5,6	880.095	5,9	19,0	29,5
Türkiye Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı	13.277.200	12.105.169	100	14.810.457	100	11,5	22,3

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Eylül 2021

III.7. Afrika Ülkeleri'ne İhracatta %40,6 Artış

Türkiye'den Afrika ülkelerine 2021 Ocak-Eylül döneminde geçtiğimiz sene aynı dönemine göre %40,6 oranında artışla 678,6 milyon dolar değerinde hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı yapılmıştır.

2021 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den en fazla hazırgiyim ve konfeksiyon ihraç edilen Afrika ülkeleri sırasıyla Libya, Mısır ve Cezayir olmuştur. Libya'ya sektörel ihracat 2020 yılının ilk dokuz ayına kıyasla %50,1 oranında artışla 175,6 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Belirtilen dönemde Libya'nın Türkiye toplam hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatından aldığı pay %1,2 olmuştur.

Afrika Ülkelerine Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı 2019-2020-2021 Ocak-Eylül							
	2019 Ocak-Eylül 1000 \$	2020 Ocak-Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2021 Ocak-Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2019/21 Değişim %	2020/21 Değişim %
<i>Birim: 1000 \$</i>							
Libya	161.331	117.033	1,0	175.608	1,2	8,8	50,1
Mısır	103.187	91.982	0,8	114.377	0,8	10,8	24,3
Cezayir	143.593	88.097	0,7	98.572	0,7	-31,4	11,9
Fas	84.932	80.304	0,7	92.298	0,6	8,7	14,9
Tunus	27.660	26.734	0,2	83.011	0,6	200,1	210,5
Kenya	8.289	6.519	0,1	12.979	0,1	56,6	99,1
Güney Afrika Cumhuriyeti	14.794	9.807	0,1	11.958	0,1	-19,2	21,9
Fildişi Sahili	992	4.338	0,0	10.291	0,1	937,2	137,3
Afrika Ülkeleri Toplamı	603.099	482.498	4,0	678.564	4,6	12,5	40,6
Türkiye Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı	13.277.200	12.105.169	100	14.810.457	100	11,5	22,3

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Eylül 2021

2021 yılı Ocak-Eylül döneminde Afrika ülkelerine yapılan sektör ihracatı geçtiğimiz sene aynı dönemi ile karşılaştırıldığı zaman sıralamada ilk sekizde olan ülkelerin hiçbirinde düşüş görülmemiştir. Bu ülkelere yapılan sektörel ihracat ve bu değerlerin önceki yıl aynı dönem değerleri ile karşılaştırılmasını gösteren tablo yukarıda verilmektedir.

III.8. Amerika Ülkelerine İhracatta %16,1 Artış

2021 Ocak-Eylül döneminde ABD, Kanada, Meksika, Şili, Panama, Brezilya ve Kolombiya gibi ülkelerin gruplandırıldığı Amerika ülke grubuna Türkiye'den yapılan hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı, 2020 yılı aynı dönemine göre %16,1 oranında artarak 813,4 milyon değerinde gerçekleşmiştir.

Grubun en fazla ihracat yapılan ülkesi ABD'dir. 2021 Ocak-Eylül döneminde ABD'ye 2020 yılı aynı dönemine göre %18,3 oranında artışla 692,3 milyon dolarlık ihracat yapılmıştır. ABD'nin Türkiye hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında payı %4,7 olmuştur.

Grubun önde gelen pazarları arasında yalnızca Kanada'ya olan sektörel ihracat geçtiğimiz yıl aynı dönemine göre %13,9 oranında azalmıştır. Bu dönemde Kanada'ya gerçekleştirilen sektörel ihracat değeri 67 milyon dolar değerinde olmuştur.

Bahsedilen ülke grubunda geçtiğimiz yıla göre yüksek oranlı artış yaşanan ülke %324 oranında artış ile Venezuela olmuştur.

2021 Ocak-Eylül döneminde Amerika ülkelerine yapılan hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı ve bu değerlerin önceki yıl aynı dönem değerleri ile karşılaştırılmasını gösteren tablo aşağıdaki şekildedir:

Amerika Ülkelerine Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı 2019-2020-2021 Ocak-Eylül							
Birim: 1000 \$	2019 Ocak-Eylül 1000 \$	2020 Ocak-Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2021 Ocak-Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2019/21 Değişim %	2020/21 Değişim %
ABD	487.796	585.170	4,8	692.262	4,7	41,9	18,3
Kanada	50.782	77.715	0,6	66.930	0,5	31,8	-13,9
Meksika	14.307	10.576	0,1	14.531	0,1	1,6	37,4
Şili	8.112	10.272	0,1	12.209	0,1	50,5	18,9
Panama	3.437	2.422	0,0	6.446	0,04	87,6	166,2
Venezuela	196	1.107	0,0	4.692	0,03	2.297,6	324,0
Kolombiya	2.883	2.331	0,0	3.731	0,03	29,4	60,1
Amerika Ülkeleri Toplamı	579.023	700.830	5,8	813.436	5,5	40,5	16,1
Türkiye Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı	13.277.200	12.105.169	100	14.810.457	100	11,5	22,3

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Eylül 2021

ABD Tekstil ve Konfeksiyon Ofisi (Otexa) verilerine göre, 2021 yılı Ağustos ayı itibarıyla ABD tarafından toplam 50,4 milyar dolar değerinde hazır giyim ithalatı yapılmıştır. 2020 yılı aynı dönemine kıyasla ithalatta %24,9'luk artış

yaşanmıştır. Çin Halk Cumhuriyeti, ABD'nin en fazla ithalat yaptığı ülke olarak yerini korumuştur. Sırasıyla Vietnam, Bangladeş ve Hindistan ABD'nin diğer büyük hazır giyim ve konfeksiyon tedarikçileridir.

Çin Halk Cumhuriyeti'nden ABD'ye 2021 Mayıs ayında 11,3 milyar dolar değerinde hazır giyim ve konfeksiyon mamulü ithal edilmiş, ithalat 2020'nin eş dönemine kıyasla %23,7 oranında artmıştır. ABD'nin ikinci büyük hazır giyim ve konfeksiyon tedarikçisi Vietnam'dan ithalat ise %17,3 artışla 9,6 milyar dolara yükselmiştir.

2021 yılı ağustos ayı itibarıyla ABD'nin Türkiye'den hazır giyim ve konfeksiyon ithalatı %66 oranında artarak 525 milyon dolar değerinde gerçekleşmiştir.

ABD'nin hazır giyim ve konfeksiyon ithalatı yaptığı diğer ülkeler için: <https://otexa.trade.gov/msr/catV1.htm>

III.9. Türk Cumhuriyetleri'ne İhracatta %64,4 Artış

Kazakistan, Kırgızistan, Azerbaycan, Türkmenistan, Tacikistan, Özbekistan gibi Türk Cumhuriyetleri'nin yer aldığı ülke grubuna, 2021 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den 413,6 milyon dolar değerinde hazır giyim ve konfeksiyon mamulü ihraç edilmiştir. İhracat 2020 yılının eş dönemine kıyasla %64,4 oranında artmıştır.

2021 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihraç edilen Türk Cumhuriyeti Kazakistan'dır. Kazakistan'a Türkiye'den 2020 yılı aynı dönemine göre %76,4 artışla 258,7 milyon dolar değerinde ihracat yapılmıştır. Bu değer ile Kazakistan'ın Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı içinde payı %1,7 olarak hesaplanmıştır.

2021 yılı üçüncü çeyreğinde Türk Cumhuriyetlerine yapılan hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı ve bu değerlerin önceki yıl aynı dönem değerleri ile karşılaştırılmasını gösteren tablo aşağıdaki şekildedir:

Türk Cumhuriyetlerine Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı 2019-2020-2021 Ocak-Eylül							
	2019 Ocak-Eylül 1000 \$	2020 Ocak-Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2021 Ocak-Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2019/21 Değişim %	2020/21 Değişim %
<i>Birim: 1000 \$</i>							
Kazakistan	121.434	146.637	1,2	258.695	1,7	113,0	76,4
Kırgızistan	54.565	47.685	0,4	78.425	0,5	43,7	64,5
Azerbaycan-Nahçıvan	32.767	33.146	0,3	36.053	0,2	10,0	8,8
Türkmenistan	6.915	7.933	0,1	13.579	0,1	96,4	71,2
Tacikistan	7.353	9.046	0,1	13.413	0,1	82,4	48,3
Özbekistan	13.513	7.108	0,1	13.399	0,1	-0,8	88,5
Türk Cumhuriyetleri Toplamı	236.547	251.555	2,1	413.563	2,8	74,8	64,4
Türkiye Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı	13.277.200	12.105.169	100	14.810.457	100	11,5	22,3

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Eylül 2021

III.10. Diğer Avrupa Ülkeleri'ne İhracatta Artış: %23,2

İngiltere, İsviçre, Norveç ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti gibi ülkelerin gruplandırıldığı Diğer Avrupa ülke grubuna 2021 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den 1,7 milyar dolar değerinde hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılmıştır. 2021 Ocak-Eylül döneminde bu ülke grubuna ihracat 2020 Ocak-Eylül dönemine kıyasla %23,2 oranında artmıştır. Ülke grubunun Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında payı ise %10,3 olarak kaydedilmiştir.

Diğer Avrupa Ülkelerine Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı 2019-2020-2021 Ocak-Eylül							
	2019 Ocak-Eylül 1000 \$	2020 Ocak-Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2021 Ocak-Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2019/21 Değişim %	2020/21 Değişim %
<i>Birim: 1000 \$</i>							
İngiltere	1.412.872	1.237.076	10,2	1.523.612	10,3	7,8	23,2
İsviçre	78.388	86.873	0,7	78.306	0,5	-0,1	-9,9
Norveç	25.891	25.228	0,2	27.182	0,2	5,0	7,7
KKTC	26.603	17.282	0,1	20.395	0,1	-23,3	18,0
Diğer Avrupa Ülkeleri Toplamı	1.544.704	1.367.630	11,3	1.650.551	11,1	6,9	20,7
Türkiye Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı	13.277.200	12.105.169	100	14.810.457	100	11,5	22,3

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Eylül 2021

Diğer Avrupa ülke grubunun en fazla ihracat yapılan ülkeleri İngiltere, İsviçre, Norveç ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'dir. Bu ülkelerden ilk sırada yer alan İngiltere'ye ihracatta 2020 aynı dönemine kıyasla %23,2'lik bir artış yaşanmış ve 1,5 milyar dolarlık ihracat değeri kaydedilmiştir.

2021 Ocak-Eylül döneminde diğer Avrupa ülkelerinin önde gelen pazarlarında İsviçre'ye ihracatta geçtiğimiz yıl aynı dönemine göre %9,9 oranında düşüş yaşanmış ve sektörel ihracat 78,3 milyon dolar değerinde gerçekleşmiştir.

III.11. Asya ve Okyanusya Ülkelerine İhracatta %0,1 Düşüş

Asya ve Okyanusya ülke grubuna 2020 yılı ilk dokuz ayına göre %0,1 oranında düşüş ile 208,7 milyon dolar değerinde hazır giyim ve konfeksiyon mamulü ihraç edilmiştir. Ülke grubunun en fazla ihracat yapılan ülkeleri Çin Halk Cumhuriyeti, Avustralya, Hong Kong, Güney Kore ve Japonya olarak sıralanmaktadır.

2021 yılı Ocak-Eylül döneminde Çin Halk Cumhuriyeti'ne 49,2 milyon dolarlık ihracat gerçekleşmiştir. Bu değer, 2020 aynı dönem değerinin %34 altında yer almıştır.

Belirtilen dönemde Hong Kong ve Japonya ülkelerine gerçekleştirilen sektörel ihracatta da azalmalar görülmüştür. Bu dönemde Asya ve Okyanusya ülkelerine yapılan hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı ve bu değerlerin önceki yıl aynı dönem değerleri ile karşılaştırılmasını gösteren tablo aşağıdaki şekildedir:

Asya ve Okyanusya Ülkelerine Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı 2019-2020-2021 Ocak-Eylül							
	2019 Ocak-Eylül 1000 \$	2020 Ocak-Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2021 Ocak-Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2019/21 Değişim %	2020/21 Değişim %
<i>Birim: 1000 \$</i>							
Çin Halk Cumhuriyeti	51.478	74.529	0,6	49.198	0,3	-4,4	-34,0
Avustralya	27.627	21.260	0,2	34.930	0,2	26,4	64,3
Hong Kong	19.434	24.497	0,2	22.037	0,1	13,4	-10,0
Güney Kore Cumhuriyeti	17.357	17.362	0,1	19.806	0,1	14,1	14,1
Japonya	23.325	18.440	0,2	16.244	0,1	-30,4	-11,9
Malezya	14.390	9.757	0,1	12.204	0,1	-15,2	25,1
Hindistan	11.523	9.230	0,1	12.160	0,1	5,5	31,8
Asya ve Okyanusya Ülkeleri Toplamı	206.521	209.022	1,7	208.731	1,4	1,1	-0,1
Türkiye Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı	13.277.200	12.105.169	100	14.810.457	100	11,5	22,3

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Eylül 2021

III.12. Serbest Bölgelere İhracatta %28,8 Artış

2021 Ocak-Eylül döneminde Serbest Bölgelere 2020 yılı aynı dönemine göre %28,8 artış ile 45,7 milyon dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı gerçekleştirilmiştir. Bu değer ile serbest bölgelerin Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında payı 2021 yılı Ocak-Eylül dönemi için %0,3 olmuştur.

En fazla sektörel ihracat yapılan serbest bölge, Avrupa Serbest Bölge'dir. 2021 Ocak-Eylül döneminde Avrupa Serbest Bölge'ye 23,9 milyon dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılmıştır. Bu bölgeye ihracat 2020 yılı aynı dönemine göre %28 oranında artmış durumdadır.

2020 yılı Ocak-Eylül döneminde Serbest Bölgeler arasında geçtiğimiz sene aynı dönemine göre azalma görülen tek bölge %33,4 oranında azalma ile Trakya Serbest Bölgesi olmuştur. Diğer serbest bölgelere yapılan hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı ve bu değerlerin önceki yıl aynı dönem değerleri ile karşılaştırılmasını gösteren tablo aşağıdaki şekildedir:

Serbest Bölgelere Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı 2019-2020-2021 Ocak-Eylül							
	2019 Ocak-Eylül 1000 \$	2020 Ocak-Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2021 Ocak-Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2019/21 Değişim %	2020/21 Değişim %
<i>Birim: 1000 \$</i>							
Avrupa Serbest Bölge	32.297	18.660	0,2	23.877	0,2	-26,1	28,0
Mersin Serbest Bölge	5.691	4.577	0,04	7.259	0,05	27,6	58,6
Adana Yumurt. Ser. Böl	3.323	3.821	0,03	6.140	0,04	84,8	60,7
Ege Serbest Bölge	2.776	2.379	0,02	2.559	0,02	-7,8	7,5
Trakya Serbest Bölge	21.545	2.568	0,02	1.709	0,01	-92,1	-33,4
Kayseri Serbest Blg.	506	670	0,01	1.244	0,01	146,0	85,7
Bursa Serbest Bölge	1.346	862	0,01	973	0,01	-27,7	12,9
Serbest Bölgeler Toplamı	69.933	35.504	0,3	45.741	0,3	-34,6	28,8
Türkiye Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı	13.277.200	12.105.169	100	14.810.457	100	11,5	22,3

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Eylül 2021

IV. ÜRÜN GRUPLARI BAZINDA HAZIRGIYİM VE KONFEKSİYON İHRACATI

Örme konfeksiyon mamulleri, dokuma konfeksiyon mamulleri ve diğer hazır eşyalar, hazır giyim ve konfeksiyon sektörünün üç temel ürün grubudur ve sektörel ihracat performansı değerlendirilirken temel ürün gruplarını dikkate almak gerekmektedir. Söz konusu üç temel ürün grubunun Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatındaki payları ve dolayısıyla ağırlıkları farklıdır.

Türkiye'nin hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında ağırlıklı ürün grubu yıllardır örme konfeksiyon mamulleridir. 2021 Ocak-Eylül döneminde örme konfeksiyon mamullerinin toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatındaki payı %50,6 dokuma konfeksiyon mamullerinin payı %34,7 ve hazır eşyaların payı ise %13,5 olmuştur.

Temel ürün grupları itibarıyla hazır giyim ve konfeksiyon ihracatına ilişkin 2019-2020-2021 Ocak-Eylül verileri ve değişimleri aşağıdaki tablodan izlenebilir.

Ürün Grupları İtibarıyla Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı 2019-2020-2021 Ocak-Eylül					
Birim: 1000 \$					
Ürün Grupları	2019 Ocak-Eylül	2020 Ocak-Eylül	2021 Ocak-Eylül	2019/21 Değişim %	2020/21 Değişim %
Örme Giyim Eşyaları ve Aksesuarlar	6.701.854	5.684.220	7.495.238	11,8	31,9
Dokuma Giyim Eşyaları ve Aksesuarlar	4.953.644	4.609.204	5.138.844	3,7	11,5
Diğer Hazır Eşyalar ve Ev Tekstilleri	1.470.866	1.663.806	1.992.415	35,5	19,8

Kaynak: İhracatçı Birlik Kayıtları

IV.1 Örme Konfeksiyon İhracatında %31,9 Artış

2021 Ocak-Eylül döneminde örme konfeksiyon mamullerinin ihracatı 2020'nin eş dönemine kıyasla %31,9 oranında artarak 7,5 milyar dolar olarak kaydedilmiştir.

Türkiye'den en fazla örme konfeksiyon ihracatı yapılan ilk üç ülke sırasıyla 1,4 milyar dolarlık ihracat yapılan Almanya, 1 milyar dolarlık ihracat yapılan İngiltere ve 859,6 milyon dolarlık ihracat yapılan İspanya, olmuştur. Bu ihracat değerleri ile Türkiye'nin örme konfeksiyon ihracatının %19,3'ü Almanya'ya, %14'ü İngiltere'ye ve %11,5'i İspanya'ya yapılmaktadır.

2020 yılı Ocak-Eylül dönemi ile karşılaştırma yapıldığında en fazla örme konfeksiyon ihraç edilen ilk 20 ülkenin 19'una ihracat artarken, bir ülkeye ihracat

azalmıştır. İhracatın yüksek oranlı arttığı ülke %186,7 artışla 115,7 milyon dolarlık ihracat yapılan Çekya olmuştur. Oransal olarak tek düşüş ise Irak pazarında görülmüş, bu pazara yapılan örme konfeksiyon ihracatı %5,9 oranında azalarak 199,6 milyon dolardan 187,8 milyona gerilemiştir. Belirtilen dönemde en fazla örme konfeksiyon ihraç edilen ilk 20 ülkenin değerleri aşağıdaki şekildedir:

En Fazla Örme Konfeksiyon İhraç Edilen Ülkeler 2019-2020-2021 Ocak-Eylül						
Birim: 1.000 \$						
Ülkeler	2019 Ocak-Eylül	2020 Ocak-Eylül	2021 Ocak-Eylül	19/21 Değişim %	20/21 Değişim %	Pay %
Almanya	1.326.021	1.186.401	1.446.464	9,1	21,9	19,3
İngiltere	922.813	773.879	1.049.581	13,7	35,6	14,0
İspanya	719.919	651.584	859.613	19,4	31,9	11,5
Hollanda	408.776	368.609	509.798	24,7	38,3	6,8
Fransa	351.424	289.312	383.841	9,2	32,7	5,1
İtalya	222.810	188.513	257.470	15,6	36,6	3,4
ABD	146.628	126.118	212.165	44,7	68,2	2,8
Irak	289.623	199.629	187.777	-35,2	-5,9	2,5
Belçika	143.859	119.252	171.766	19,4	44,0	2,3
Danimarka	119.004	114.917	160.975	35,3	40,1	2,1
Polonya	131.039	105.102	157.693	20,3	50,0	2,1
Kazakistan	63.005	70.239	142.902	126,8	103,5	1,9
İsveç	96.622	94.835	124.262	28,6	31,0	1,7
Çekya	44.488	40.365	115.736	160,2	186,7	1,5
İsrail	90.955	77.134	115.399	26,9	49,6	1,5
Rusya Federasyonu	99.517	78.989	111.842	12,4	41,6	1,5
Libya	89.516	51.288	91.070	1,7	77,6	1,2
Romanya	54.061	49.570	74.426	37,7	50,1	1,0
Ukrayna	54.855	55.553	65.019	18,5	17,0	0,9
Birleşik Arap Emirlikleri	49.607	32.848	58.087	17,1	76,8	0,8
İlk 20 Ülkenin Toplamı	5.424.541	4.674.139	6.295.886	16,1	34,7	
20 Ülkenin Payı %	80,9	82,2	84,0			
Türkiye Toplam Örme Konfeksiyon İhracatı	6.701.854	5.684.220	7.495.238	11,8	31,9	100

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

2021 Ocak-Eylül döneminde örme konfeksiyon mamulleri ihracatına temel ürün grupları itibarıyla bakıldığında, en fazla ihraç edilen ürünlerin başında 61 09 GTİP başlıklı tişört, atlet ve benzeri giysilerin geldiği görülmektedir. 2021 Ocak-Eylül döneminde bu ürün grubunun ihracatı geçtiğimiz yıl aynı dönemine göre %19,1 oranında artarak 2,1 milyar dolar değerinde gerçekleşmiştir. Bu değer toplam örme giyim ihracatının %27,4'ünü; toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının ise %13,8'ini oluşturmaktadır.

2021 yılı Ocak-Eylül rakamları 2020 yılı Ocak-Eylül dönemi rakamları ile karşılaştırıldığı zaman örme konfeksiyon mamullerinin on yedi ürün grubundan on beşinde %13,5 ile %69,5 arasında değişen oranlarda artışlar, iki ürün grubunda ise %9,6 ve %49 oranlarında düşüşler görülmektedir.

Bu dönemde geçtiğimiz seneye göre ihracatı oransal olarak en fazla artan örme giysiler %69,5'lik artış oranı ile 414,2 milyon dolarlık ihracat yapılan 61 03 GTİP

başlıklı erkek/erkek çocuklar için takım elbise, takım, ceket, pantolon vs. olmuştur.

Bu dönemde geçtiğimiz seneye göre en yüksek oranlı ihracat kaybı ise %49 ile 61 13 GTİP kapsamında yer alan 5903, 5906 ve 5907 tarifeli örme mensucattan mamül giysiler ihracatında görülmüştür. 2021 Ocak-Eylül döneminde söz konusu ürünlerin ihracatı 2,3 milyon dolardan 1,2 milyon dolara gerilemiştir.

Belirtilen dönemde diğer örme konfeksiyon ürünlerinde gerçekleştirilen ihracat ve bu ihracatın geçtiğimiz senelere göre değişimi aşağıdaki tabloda verilmektedir:

Temel Ürün Grupları İtibariyle Örme Konfeksiyon İhracatı 2019-2020-2021 Ocak-Eylül						
Birim : 1.000 \$						
GTİP Başlığı	Kapsam	2019 Ocak-Eylül	2020 Ocak-Eylül	2021 Ocak-Eylül	19/21 Değişim %	20/21 Değişim %
6109	Tişört, fanila, diğer iç giyim eşyası (örme)	2.182.870	1.721.452	2.050.433	-6,1	19,1
6110	Kazak, süveter, hırka, yelek vb. eşya (örme)	1.236.022	1.163.215	1.609.447	30,2	38,4
6104	Kadın/kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, pantolon vs. (örme)	974.229	785.879	1.077.103	10,6	37,1
6115	çorap; külotlu, kısa; uzun konçlu, soketler (örme)	796.664	712.758	930.790	16,8	30,6
6103	Erkek/erkek çocuk için takım elbise, takım, ceket, pantolon vs. (örme)	292.114	244.380	414.153	41,8	69,5
6106	Kadın/kız çocuk için bluz, gömlek, gömlek; bluz (örme)	335.296	246.804	280.239	-16,4	13,5
6108	Kadın/kız çocuk için iç ve gece giyim eşyası (örme)	192.515	186.413	260.209	35,2	39,6
6111	Bebek için giyim eşyası (örme)	151.204	146.319	206.588	36,6	41,2
6112	Spor kıyafetleri, kayak, yüzme kıyafetleri (örme)	92.065	97.458	163.364	77,4	67,6
6105	Erkek/erkek çocuk için gömlek (örme)	179.633	128.407	158.135	-12,0	23,2
6107	Erkek/erkek çocuk için iç ve gece giyim eşyası (örme)	92.625	93.021	138.191	49,2	48,6
6114	Diğer giyim eşyası (örme)	93.189	79.928	110.900	19,0	38,8
6117	Giyim eşyasının diğer aksesuarı; hazır aksesuar ve parçaları (örme)	49.269	44.666	58.394	18,5	30,7
6101	Erkek/erkek çocuk için dış giyim (örme)	19.527	14.787	20.157	3,2	36,3
6102	Kadın/kız çocuk için dış giyim (örme)	12.767	13.418	12.136	-4,9	-9,6
6116	Eldiven (örme)	2.667	3.024	3.833	43,7	26,7
6113	Emdirilmiş, sıvanmış mensucattan örülmüş giyim eşyası (örme)	860	2.280	1.162	35,1	-49,0

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

IV.2 En Fazla İhraç Edilen Örme Giysilerde Durum

2021 Ocak-Eylül döneminde en fazla ihraç edilen örme giysiler 61 09 GTİP başlıklı örme tişört, atlet ve benzeri giysiler olmuştur. Bu ürünlerin ihracatı, 2020 Ocak-Eylül dönemine kıyasla %19,1 oranında artarak 2,1 milyar dolar değerinde gerçekleşmiştir.

61 09 GTİP başlıklı örme tişört, atlet ve benzeri giysilerin bu dönemde en fazla ihrac edildiği ülkeler Almanya, İngiltere, İspanya, Hollanda ve Fransa olarak sıralanmaktadır. Almanya'ya ihracat belirtilen dönemde 2020 yılı eş dönemine kıyasla %6,7 oranında artarak 438,7 milyon dolar değerinde gerçekleşmiştir. İlk yirmi ülke içerisinde Almanya'nın payı %21,4 olmuştur.

2021 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den en fazla örme tişört vb. ihracat gerçekleştirilen ülkeler ve ihracat değerleri aşağıdaki tabloda verilmektedir:

En Fazla Örme Tişört, Atlet ve Benzeri Giysi İhrac Edilen Ülkeler 2019-2020-2021 Ocak-Eylül						
Birim: 1.000 \$						
Ülkeler	2019 Ocak-Eylül	2020 Ocak-Eylül	2021 Ocak-Eylül	19/21 Değişim %	20/21 Değişim %	Pay %
Almanya	457.455	411.232	438.716	-4,1	6,7	21,4
İngiltere	297.034	209.395	247.505	-16,7	18,2	12,1
İspanya	238.785	181.843	239.415	0,3	31,7	11,7
Hollanda	142.604	124.850	154.227	8,2	23,5	7,5
Fransa	124.473	96.359	110.251	-11,4	14,4	5,4
İtalya	72.498	56.154	71.278	-1,7	26,9	3,5
ABD	44.376	40.251	65.211	46,9	62,0	3,2
Danimarka	48.346	44.074	54.187	12,1	22,9	2,6
Belçika	57.520	40.692	51.023	-11,3	25,4	2,5
Çekya	22.968	19.977	44.221	92,5	121,4	2,2
İsrail	31.388	27.356	41.288	31,5	50,9	2,0
Kazakistan	19.678	20.913	41.009	108,4	96,1	2,0
Irak	57.130	33.936	40.168	-29,7	18,4	2,0
Polonya	32.645	22.464	31.188	-4,5	38,8	1,5
Rusya Federasyonu	27.172	20.286	26.249	-3,4	29,4	1,3
İsveç	22.789	18.361	22.071	-3,2	20,2	1,1
Libya	17.968	10.847	19.245	7,1	77,4	0,9
Romanya	17.265	14.832	18.441	6,8	24,3	0,9
Ukrayna	15.054	15.350	16.913	12,3	10,2	0,8
Sırbistan	13.003	13.556	16.335	25,6	20,5	0,8
İlk 20 Ülkenin Toplamı	1.760.151	1.422.729	1.748.941	-0,6	22,9	85,3
Türkiye Toplam Örme Tişört, Atlet ve Benzeri Giysi İhracatı	2.182.870	1.721.452	2.050.433	-6,1	19,1	100
20 Ülkenin Payı %	80,6	82,6	85,3			
Türkiye Toplam Örme Konfeksiyon İhracatı	6.701.854	5.684.220	7.495.238	11,8	31,9	
Örme Tişört, Atlet ve Benzeri Giysi İhracatının Örme Konfeksiyon İhracatındaki Payı %	32,6	30,3	27,4			

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

Ürün grubunun en fazla ihrac edildiği yirmi ülkeye bakıldığı zaman 2020 yılı Ocak-Eylül dönemine göre tüm ürün gruplarında %6,7 ve %121,4 arasında değişen oranlarda artış yaşandığı görülmektedir. Bu ülkeler arasında ihracatın en yüksek oranlı arttığı ülke %121,4 artış oranı ve 44,2 milyon dolar ihracat değeri ile Çekya olmuştur.

IV.3 Çorap İhracatında %30,6 Oranında Artış Gerçekleşti

Çorap sanayi Türk hazır giyim ve konfeksiyon sektörünün önde gelen alt sektörlerinden biridir ve 2021 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den 930,8 milyon dolarlık çorap ihraç edilmiş, ihracat 2020 yılı aynı dönemine göre %30,6 oranında artmıştır.

2021 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den en fazla çorap ihraç edilen ülkeler Almanya, İngiltere, Fransa, Hollanda ve İspanya olarak sıralanmaktadır. En fazla çorap ihracatı gerçekleştirilen ülkeler ve değişim oranları aşağıda verilmektedir:

En Fazla Çorap İhraç Edilen Ülkeler 2019-2020-2021 Ocak-Eylül						
Birim: 1.000 \$						
Ülkeler	2019 Ocak-Eylül	2020 Ocak-Eylül	2021 Ocak-Eylül	19/21 Değişim %	20/21 Değişim %	Pay %
Almanya	158.808	150.054	192.381	21,1	28,2	20,7
İngiltere	176.755	131.553	192.118	8,7	46,0	20,6
Fransa	85.686	77.456	98.338	14,8	27,0	10,6
Hollanda	49.805	47.902	62.440	25,4	30,3	6,7
İspanya	35.937	36.404	46.111	28,3	26,7	5,0
İsveç	24.514	27.797	33.920	38,4	22,0	3,6
İtalya	25.545	24.514	33.446	30,9	36,4	3,6
ABD	15.558	15.528	24.813	59,5	59,8	2,7
Slovakya	11.245	13.115	24.196	115,2	84,5	2,6
Belçika	21.915	20.046	23.016	5,0	14,8	2,5
Polonya	11.419	12.669	16.732	46,5	32,1	1,8
Danimarka	9.770	11.949	15.483	58,5	29,6	1,7
Rusya Federasyonu	9.592	8.625	9.734	1,5	12,9	1,0
Yunanistan	6.270	5.289	9.386	49,7	77,5	1,0
İsviçre	6.953	6.986	7.661	10,2	9,7	0,8
Çekya	4.435	3.441	7.620	71,8	121,5	0,8
Avusturya	6.532	5.560	5.946	-9,0	6,9	0,6
Birleşik Arap Emirlikleri	10.682	5.827	5.915	-44,6	1,5	0,6
Bosna-Hersek	4.866	4.617	5.880	20,8	27,3	0,6
Kazakistan	4.734	5.052	5.835	23,3	15,5	0,6
İlk 20 Ülkenin Toplamı	681.018	614.384	820.971	20,6	33,6	88,2
Türkiye Toplam Çorap İhracatı	796.664	712.758	930.790	16,8	30,6	100
20 Ülkenin Payı %	85,5	86,2	88,2			
Türkiye Toplam Örme Konfeksiyon İhracatı	6.701.854	5.684.220	7.495.238	11,8	31,9	
Çorap İhracatının Örme Konfeksiyon İhracatındaki Payı %	11,9	12,5	12,4			

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

İlk sırada yer alan Almanya'ya ihracat 2020 Ocak-Eylül dönemine kıyasla %28,2 oranında artarak 192,4 milyon dolar olmuştur. Bu değer ile Almanya'ya yapılan çorap ihracatının Türkiye toplam çorap ihracatı içinde payı %20,7 olmuştur.

Bu dönemde en fazla çorap ihraç edilen ilk yirmi ülkeden hepsine ihracat %1 ile %121,5 arasında değişen oranlarda artmıştır. En yüksek oranlı artış 7,6 milyon dolarlık ihracat değeri ile Çekya'da yaşanmıştır.

IV.4. Dokuma Konfeksiyon İhracatında %11,5 Artış

2021 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den 5,1 milyar dolar değerinde dokuma konfeksiyon mamulü ihraç edilmiştir. Bu ürünlerin ihracatı 2020 Ocak-Eylül dönemine kıyasla %11,5 oranında artmıştır. Dokuma konfeksiyon ihracatının toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatındaki payı %34,7 olmuştur.

En Fazla Dokuma Konfeksiyon İhraç Edilen Ülkeler 2019-2020-2021 Ocak-Eylül						
Birim: 1.000 \$						
Ülkeler	2019 Ocak-Eylül	2020 Ocak-Eylül	2021 Ocak-Eylül	19/21 Değişim %	20/21 Değişim %	Pay %
İspanya	1.029.907	763.996,69	1.084.448	5,3	41,9	21,1
Almanya	626.223	654.285,32	605.763	-3,3	-7,4	11,8
Hollanda	345.712	473.289,18	479.430	38,7	1,3	9,3
İngiltere	423.498	367.474,70	382.907	-9,6	4,2	7,5
İsrail	177.571	149.146,91	221.326	24,6	48,4	4,3
Fransa	208.957	180.116,18	201.880	-3,4	12,1	3,9
ABD	147.343	261.032,06	198.387	34,6	-24,0	3,9
Irak	157.005	113.544,15	166.303	5,9	46,5	3,2
Danimarka	168.362	131.547,76	139.132	-17,4	5,8	2,7
İtalya	136.829	126.409,66	133.129	-2,7	5,3	2,6
Polonya	85.449	76.382,96	106.014	24,1	38,8	2,1
Kazakistan	50.334	62.884,41	95.857	90,4	52,4	1,9
Rusya Federasyonu	97.170	72.278,75	87.618	-9,8	21,2	1,7
Romanya	54.842	64.820,22	69.412	26,6	7,1	1,4
İsveç	62.896	55.231,12	61.394	-2,4	11,2	1,2
Libya	58.625	45.651,75	60.253	2,8	32,0	1,2
Ukrayna	49.578	47.060,56	53.261	7,4	13,2	1,0
Birleşik Arap Emirlikleri	48.595	34.782,36	52.427	7,9	50,7	1,0
Ürdün	35.942	22.087,15	47.952	33,4	117,1	0,9
Mısır	44.227	38.179,31	44.865	1,4	17,5	0,9
İlk 20 Ülkenin Toplamı	4.009.067	3.740.201	4.291.758	7,1	14,7	
20 Ülkenin Payı %	80,9	81,1	83,5			
Türkiye Toplam Dokuma Konfeksiyon İhracatı	4.953.644	4.609.204	5.138.844	3,7	11,5	100

2021 Ocak-Eylül döneminde en fazla dokuma konfeksiyon ihraç edilen ilk yirmi ülke incelendiğinde sırasıyla İspanya, Almanya, Hollanda, İngiltere ve İsrail'in en büyük beş pazar olduğu görülmektedir.

En fazla ihracat yapılan ülkelere, İspanya'ya dokuma konfeksiyon mamulleri ihracatı geçtiğimiz seneye göre dolar bazında %41,9 artışla 1,1 milyar dolar değerinde gerçekleşmiştir. Bu rakam ile İspanya'nın Türkiye toplam dokuma konfeksiyon mamulleri ihracatında payı %21,1 olmuştur.

2021 Ocak-Eylül döneminde en fazla dokuma konfeksiyon ihracat edilen ilk yirmi ülkenin on sekizine yapılan ihracat %1,3 ile %117,1 arasında değişen oranlarda artarken, iki ülkeye ihracatta %7,4 ve %24 oranlarında düşüşler olmuştur.

Oransal olarak dokuma konfeksiyon ihracatının en fazla arttığı ülke %117,1 artış ve 48 milyon ihracat değeri ile Ürdün olmuştur. En yüksek oranlı düşüş kaydedilen ülke ise %24 düşüşle 198,4 milyon dolarlık ihracat yapılan ABD olmuştur.

Temel Ürün Grupları İtibariyle Örme Konfeksiyon İhracatı 2019-2020-2021 Ocak-Eylül						
Birim : 1.000 \$						
GTİP Başlığı	Kapsam	2019 Ocak-Eylül	2020 Ocak-Eylül	2021 Ocak-Eylül	19/21 Değişim %	20/21 Değişim %
6204	Kadın/kız çocuk için takım, takım elbise, ceket vs.	2.304.332	1.823.957	2.411.457	4,6	32,2
6203	Erkek/erkek çocuk için takım, takım elbise, ceket vs.	1.093.234	858.842	1.073.595	-1,8	25,0
6206	Kadın/kız çocuk için gömlek, bluz, vs.	519.352	390.115	442.596	-14,8	13,5
6205	Erkek/erkek çocuk için gömlek	421.870	276.399	328.434	-22,1	18,8
6210	Plastik, kauçuk sıvanmış, emdirilmiş elyaftan hazır giyim eşyası	12.725	666.578	191.549	1.405,3	-71,3
6208	Kadın/kız çocuk için iç ve gece giyim eşyası	132.224	111.452	158.613	19,96	42,3
6211	Kadın/kız çocuk için spor, kayak ve yüzme kıyafetleri vb giyim eşyası	112.648	185.292	151.727	34,7	-18,1
6201	Erkek/erkek çocuk için dış giyim	76.748	73.363	90.147	17,5	22,9
6209	Bebek için giyim eşyası ve aksesuar	60.950	53.912	83.323	36,7	54,6
6202	Kadın/kız çocuk için dış giyim	69.247	54.686	66.310	-4,2	21,3
6207	Erkek/erkek çocuk için iç ve gece giyim eşyası	38.041	32.271	46.526	22,3	44,2
6212	Sütyen, korse, korse kemer, pantolon askısı, çorap bağı, jartiyer	33.347	34.549	42.781	28,3	23,8
6214	Şal, eşarplar, fularlar, kaşkollar, peçe ve duvaklar vb eşya	63.371	35.194	38.014	-40,0	8,0
6217	Giyim eşyasının hazır teferruatı, parçaları, aksesuarları	11.372	8.222	7.569	-33,4	-7,9
6215	Boyun bağı, papyon kravat ve kravatlar	3.653	1.809	2.342	-35,9	29,5
6216	Eldiven	765	691	1.975	158,1	185,89
6213	Mendil	604	881	1.033	71,0	17,3

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

Dokuma konfeksiyon ihracatı ürün grupları bazında değerlendirildiğinde, 2021 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den en fazla ihracat edilen ürünlerin 2,4 milyar dolarlık ihracat düzeyi ile 62 04 GTİP başlıklı bayan takım, ceket, elbise, etek, pantolon vb. giysiler olduğu görülmektedir. Bu ürünlerin ihracatı 2020 Ocak-Eylül dönemine kıyasla %32,2 oranında artmıştır.

Dokuma konfeksiyon ürünleri ihracat rakamları geçtiğimiz seneye karşılaştırıldığı zaman on yedi ürün grubunun on dördünde %8 ile %185,9 oranlarında artışlar yaşanırken; üç ürün grubunda ise %7,9 ile %71,3 oranında azalmalar yaşanmıştır. Geçtiğimiz yıl aynı döneme kıyasla 2021 Ocak-Eylül

döneminde oransal olarak ihracatı en fazla artan ürün grubu 2 milyon dolarlık ihracatı ile 62 16 GTİP başlıklı eldivenler olmuştur. Oransal olarak ihracatı yüksek oranlı düşen ürün grubu ise 62 10 GTİP başlığında yer alan plastik, kauçuk sıvanmış, emdirilmiş elyaftan hazır giyim eşyasıdır.

IV.5. En Fazla İhraç Edilen Dokuma Konfeksiyon Mamullerinde Durum

2021 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den en fazla ihraç edilen dokuma konfeksiyon mamulleri, 62 04 GTİP başlıklı bayan dokuma takım, ceket, elbise, etek, pantolon, tulum, şort ve benzeri giysiler olmuştur. Bu ürünlerin ihracatı 2020 Ocak-Eylül dönemine kıyasla %32,2 oranında artarak 2,4 milyar dolar olmuştur.

En Fazla Dokuma Bayan Takım, Ceket, Elbise, Pantolon ve Benzeri Giysi İhraç Edilen Ülkeler 2019-2020-2021 Ocak - Eylül						
Birim: 1.000 \$						
Ülkeler	2019 Ocak-Eylül	2020 Ocak-Eylül	2021 Ocak-Eylül	19/21 Değişim %	20/21 Değişim %	Pay %
İspanya	567.347	466.801	708.855	24,9	51,9	29,4
Almanya	317.244	260.332	308.343	-2,8	18,4	12,8
İngiltere	268.628	176.094	234.779	-12,6	33,3	9,7
Hollanda	161.532	143.618	185.159	14,6	28,9	7,7
İsrail	81.860	67.303	110.885	35,5	64,8	4,6
ABD	67.781	57.568	94.030	38,73	63,34	3,9
Fransa	74.137	57.032	68.892	-7,1	20,8	2,9
Danimarka	85.614	67.252	64.716	-24,4	-3,8	2,7
Polonya	46.328	38.950	52.842	14,1	35,7	2,2
İtalya	65.922	43.686	49.531	-24,9	13,4	2,1
Irak	45.386	35.447	47.379	4,4	33,7	2,0
İsveç	39.574	35.886	38.345	-3,1	6,9	1,6
Kazakistan	16.674	20.911	36.039	116,1	72,3	1,5
Rusya Federasyonu	32.676	24.424	32.005	-2,1	31,0	1,3
Birleşik Arap Emirlikleri	18.840	13.999	20.540	9,0	46,7	0,9
Ukrayna	14.078	17.959	19.998	42,1	11,4	0,8
Ürdün	15.517	9.226	18.852	21,5	104,3	0,8
Mısır	16.660	13.008	16.609	-0,3	27,7	0,7
Kuveyt	14.047	9.094	16.402	16,8	80,4	0,7
Romanya	15.399	13.260	15.087	-2,0	13,8	0,6
İlk 20 Ülkenin Toplamı	1.965.242	1.571.851	2.139.287	8,9	36,1	88,7
Türkiye Toplam Dokuma Bayan Takım, Ceket, Elbise, Pantolon ve Benzeri Giysi İhracatı	2.304.332	1.823.957	2.411.457	4,6	32,2	100
20 Ülkenin Payı %	85,3	86,2	88,7			
Türkiye Toplam Dokuma Konfeksiyon İhracatı	4.953.644	4.609.204	5.138.844	3,7	11,5	
Toplam Dokuma Bayan Takım, Ceket, Elbise, Pantolon ve Benzeri Giysi İhracatının Dokuma Konfeksiyon İhracatındaki Payı %	46,5	39,6	46,9			

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

62 04 GTİP başlıklı bayan dokuma giysilerin en fazla ihraç edildiği ülkeler İspanya, Almanya, İngiltere, Hollanda ve İsrail olarak sıralanmaktadır.

2021 Ocak-Eylül döneminde ilk sırada yer alan İspanya'ya ihracat geçtiğimiz yıla göre %51,9 oranında artarak 708,9 milyon dolar değerinde gerçekleşmiştir. Bu değerle İspanya'nın Türkiye toplam 62 04 GTİP başlıklı giysi ihracatındaki payı %29,4 düzeyinde gerçekleşmiştir.

2021 Ocak-Eylül döneminde en fazla 62 04 GTİP başlıklı dokuma konfeksiyon mamulü ihraç edilen ilk yirmi ülkeden on dokuzuna ihracat geçtiğimiz yıla göre %6,9 ile %104,3 arasında değişen oranlarda artarken, Danimarka'ya ihracat %3,8 oranında azalmıştır. En yüksek oranlı artış %104,3 ile Ürdün'e görülürken, ihracat rakamı 9,2 milyon dolardan 18,9 milyon dolara yükselmiştir.

IV.6 Denim Giysi İhracatında %32,2 Artış

Denim giysiler, Türkiye'de dokuma konfeksiyon sanayinin önemli üretim dallarından biridir ve bu ürün grubu Türkiye'nin dokuma konfeksiyon ihracatından yaklaşık %25-30 arasında önemli bir pay almaktadır.

En Fazla Denim Giysi İhraç Edilen Ülkeler 2019-2020-2021 Ocak-Eylül						
Birim: 1.000 \$						
Ülkeler	2019 Ocak-Eylül	2020 Ocak-Eylül	2021 Ocak-Eylül	19/21 Değişim %	20/21 Değişim %	Pay %
İspanya	193.836	171.655	297.543	53,5	73,3	22,5
Almanya	212.184	177.458	213.355	0,6	20,2	16,1
Hollanda	152.939	156.270	179.515	17,4	14,9	13,6
İngiltere	155.424	108.685	138.521	-10,9	27,5	10,5
Danimarka	88.123	65.207	73.955	-16,1	13,4	5,6
ABD	41.694	35.033	66.287	59,0	89,2	5,0
Fransa	49.851	43.597	61.766	23,9	41,7	4,7
İsveç	23.148	26.430	30.159	30,3	14,1	2,3
Rusya Federasyonu	29.932	21.134	29.987	0,2	41,9	2,3
İtalya	42.862	30.527	29.587	-31,0	-3,1	2,2
İsrail	14.494	8.639	17.738	22,4	105,3	1,3
Ukrayna	12.210	11.766	15.749	29,0	33,8	1,2
Kazakistan	9.682	7.383	14.072	45,3	90,6	1,1
Polonya	13.793	11.255	12.357	-10,4	9,8	0,9
Cezayir	14.073	7.858	10.650	-24,3	35,5	0,8
Belçika	9.476	7.802	8.169	-13,8	4,7	0,6
Romanya	6.703	5.756	7.093	5,8	23,2	0,5
Çekya	9.570	9.452	6.928	-27,6	-26,7	0,5
Beyaz Rusya	4.699	4.691	6.537	39,1	39,3	0,5
Bulgaristan	4.748	5.256	6.001	26,4	14,2	0,5
İlk 20 Ülkenin Toplamı	1.089.443	915.855	1.225.969	12,5	33,9	92,8
Türkiye Toplam Denim Giysi İhracatı	1.198.431	999.591	1.321.181	10,2	32,2	100
20 Ülkenin Payı %	90,9	91,6	92,8			
Türkiye Toplam Dokuma Konfeksiyon İhracatı	4.953.644	4.609.204	5.138.844	3,7	11,5	
Denim Giysi İhracatınının Dokuma Konfeksiyon İhracatındaki Payı %	24,2	21,7	25,7			

Kaynak: eBiriklik Sistemi / Eylül 2021

2021 yılının Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den 1,2 milyar dolarlık denim giysi ihracatı yapılmış, ihracat 2020'nin aynı dönemine kıyasla %32,2 oranında artmıştır. Bu dönemde dokuma konfeksiyon ihracatı içerisinde denim giysilerin payı %25,7 olmuştur.

2021 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den en fazla denim giysi ihraç edilen ülke 297,5 milyon dolarlık ihracat yapılan İspanya olmuş ve onu Almanya ve Hollanda takip etmiştir.

Bu dönemde geçtiğimiz sene aynı dönemine göre Türkiye'den en fazla denim giysi ihraç edilen ilk yirmi ülkeden on sekizinde %4,7 ile %105,3 arasında değişen oranlarda artışlar yaşanmıştır. İlk yirmi ülke içerisinde denim giysi ihracatının en yüksek oranlı arttığı ülke 17,7 milyon dolar ihracat gerçekleştirilen İsrail'de olmuştur. Geçtiğimiz seneye göre düşüş görülen ülke ise %26,7 oranında düşüşle 6,9 milyon dolarlık ihracat yapılan Çekya olmuştur.

IV.7 İç Giyim ve Yatak Kıyafetlerinde İhracatında %41,2 Artış

İç giyim ve yatak kıyafetleri, hazır giyim ve konfeksiyon sektörünün oldukça gelişmiş alt sektörlerinden biridir. 2021 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den 646,3 milyon dolar değerinde dokuma ve örme, bay ve bayan külot, slip, sutyen, pijama, gecelik, sabahlık, bornoz, robdöşambr gibi iç giyim ve yatak kıyafeti ihraç edilmiştir. İhracat 2020 yılının aynı dönemine kıyasla %41,2 oranında artmıştır. Geçtiğimiz yıl aynı dönemine göre toplam dokuma ve örme konfeksiyon ihracatındaki %22,7'lik artış göz önüne alınarak, iç giyim ve yatak kıyafetleri ihracatında daha yüksek bir performans sergilendiği görülebilmektedir. İç giyim ve yatak kıyafeti ihracatının toplam dokuma ve örme konfeksiyon ihracatındaki payı bu dönemde %5,1 olmuştur.

2021 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den en fazla iç giyim ve yatak kıyafeti ihraç edilen ülkeler Almanya, İngiltere, Irak, ABD ve Fransa olarak sıralanmaktadır.

Bu dönemde ilk sırada yer alan Almanya'ya 88,5 milyon dolar değerinde iç giyim ve yatak kıyafeti ihraç edilmiş ve Almanya'nın Türkiye toplam iç giyim ve yatak kıyafeti ihracatında payı %13,8 olarak kaydedilmiştir.

En fazla iç giyim ve yatak kıyafeti ihraç edilen ilk yirmi ülkede geçtiğimiz seneye kıyasla %4,3 ile %157,9 arasında değişen oranlarda artışlar yaşanmıştır. Cezayir'e olan iç giyim ve yatak kıyafeti ihracatında ise %4,1 oranında azalma yaşanmıştır. Bu dönemde en yüksek oranlı artış 16 milyon dolarlık iç giyim ve yatak ihracatı yapılan Polonya'da görülmüştür.

En Fazla İç Giysi ve Yatak Kıyafeti İhraç Edilen Ülkeler 2019-2020-2021 Ocak-Eylül						
Birim: 1.000 \$						
Ülkeler	2019 Ocak-Eylül	2020 Ocak-Eylül	2021 Ocak-Eylül	19/21 Değişim %	20/21 Değişim %	Pay %
Almanya	52.487	58.482	88.537	68,7	51,4	13,7
İngiltere	29.525	42.170	51.739	75,2	22,7	8,0
Irak	51.317	45.806	47.798	-6,9	4,3	7,4
ABD	23.586	25.325	45.741	93,9	80,6	7,1
Fransa	24.712	19.809	29.119	17,8	47,0	4,5
Hollanda	18.457	15.739	28.004	51,73	77,93	4,3
İsrail	16.961	15.283	24.993	47,4	63,5	3,9
İtalya	15.323	12.320	24.063	57,0	95,3	3,7
Rusya Federasyonu	13.580	12.539	18.874	39,0	50,5	2,9
Kazakistan	5.930	8.911	17.881	201,5	100,6	2,8
Libya	16.841	9.437	16.405	-2,6	73,8	2,5
Polonya	4.550	6.202	15.999	251,6	157,9	2,5
Romanya	9.824	10.771	15.885	61,7	47,5	2,5
Cezayir	17.297	13.653	13.089	-24,3	-4,1	2,0
Danimarka	5.020	7.024	11.766	134,4	67,5	1,8
İspanya	8.998	4.821	11.568	28,6	139,9	1,8
Ukrayna	9.617	9.490	10.441	8,6	10,0	1,6
Bulgaristan	6.825	6.977	8.989	31,7	28,8	1,4
Birleşik Arap Emirlikleri	4.258	4.269	8.708	104,5	104,0	1,3
İsviçre	6.348	5.531	8.415	32,6	52,1	1,3
İlk 20 Ülkenin Toplamı	341.455	334.561	498.013	45,9	48,9	77,1
Türkiye Toplam İç Giysi ve Yatak Kıyafeti İhracatı	488.751	457.707	646.319	32,2	41,2	100
20 Ülkenin Payı %	69,9	73,1	77,1			
Türkiye Toplam Örmeye ve Dokuma Konfeksiyon İhracatı	11.655.498	10.293.424	12.634.082	8,4	22,7	
Toplam İç Giysi ve Yatak Kıyafeti İhracatının Örmeye ve Dokuma Konfeksiyon İhracatındaki Payı %	4,2	4,4	5,1			

Kaynak: eBiriklik Sistemi / Eylül 2021

IV.8 Diğer Hazır Eşya İhracatında %19,8 Artış

Ev tekstili mamullerinin de ağırlıklı olarak içerisinde yer aldığı diğer hazır eşyaların ihracatı 2021 Ocak-Eylül döneminde 2020 yılı aynı dönemine kıyasla %19,8 oranında artarak 2 milyar dolar olmuştur.

2021 Ocak-Eylül döneminde en fazla hazır eşya ihraç edilen ülkeler Almanya, ABD, Fransa, Hollanda ve İtalya olarak sıralanmaktadır. İlk sırada yer alan Almanya'ya hazır eşya ihracatı 422 milyon dolar olmuştur. Bu ihracat değeri ile Almanya'nın toplam hazır eşya ihracatında payı %21,2 düzeyinde olmuştur.

2021 Ocak-Eylül döneminde en fazla hazır eşya ihraç edilen ilk yirmi ülkeden on altısına ihracat 2020 yılı aynı dönemine göre %5,5 ile %159,3 arasında değişen oranlarda artarken, dört ülkeye ihracat %1,1 ile %13 arasında değişen

oranlarda azalmıştır. Bu dönemde Türkiye hazır eşya ihracatında en yüksek oranlı ihracat artışı 40,4 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilen Çekya’da; en yüksek oranlı ihracat düşüşü ise 27,1 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilen Romanya’da yaşanmıştır.

En Fazla Hazır Eşya İhraç Edilen Ülkeler 2019-2020-2021 Ocak-Eylül						
Birim: 1.000 \$						
Ülkeler	2019 Ocak-Eylül	2020 Ocak-Eylül	2021 Ocak-Eylül	19/21 Değişim %	20/21 Değişim %	Pay %
Almanya	333.290	375.038	422.025	26,6	12,5	21,2
ABD	188.034	192.456	273.949	45,7	42,3	13,7
Fransa	88.246	108.282	129.047	46,2	19,2	6,5
Hollanda	61.290	73.462	94.729	54,6	28,9	4,8
İtalya	66.267	66.944	85.245	28,6	27,3	4,3
İngiltere	62.095	90.121	84.370	35,87	-6,38	4,2
Avusturya	31.690	36.588	66.931	111,2	82,9	3,4
İspanya	35.940	47.646	61.358	70,7	28,8	3,1
İsrail	31.400	31.861	55.535	76,9	74,3	2,8
Çekya	11.380	15.569	40.376	254,8	159,3	2,0
Bulgaristan	24.885	28.159	31.822	27,9	13,0	1,6
Polonya	22.491	21.824	30.834	37,1	41,3	1,5
İsviçre	22.260	28.313	29.861	34,1	5,5	1,5
İrak	38.633	29.432	29.109	-24,7	-1,1	1,5
Romanya	16.991	31.091	27.060	59,3	-13,0	1,4
Rusya Federasyonu	19.558	19.782	23.309	19,2	17,8	1,2
Finlandiya	14.228	15.704	21.575	51,6	37,4	1,1
Libya	11.151	18.463	21.318	91,2	15,5	1,1
Yunanistan	18.267	21.034	20.163	10,4	-4,1	1,0
İsveç	12.354	15.138	19.951	61,5	31,8	1,0
İlk 20 Ülkenin Toplamı	1.110.451	1.266.910	1.568.569	41,3	23,8	78,7
Türkiye Toplam Hazır Eşya İhracatı	1.470.866	1.663.806	1.992.415	35,5	19,8	100
20 Ülkenin Payı %	75,5	76,1	78,7			

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları / Eylül 2021

Türkiye’nin hazır eşya ihracatına temel ürün grupları itibarıyla bakıldığında, 63 02 GTİP başlıklı yatak çarşafı, masa örtüleri ile tuvalet ve mutfak bezleri en fazla ihraç edilen hazır eşyalar olarak görülmektedir. Bu ürün grubunda ihracat, 2021 Ocak-Eylül döneminde 2020 yılına göre %27,3 oranında artışla 1 milyar dolar olmuştur.

Geçtiğimiz yıl aynı dönemi ile karşılaştığımız zaman hazır eşyalar içerisinde 2021 Ocak-Eylül döneminde on ürün grubundan dokuzunda %19 ile %120,3 arasında değişen oranlarda artışlar yaşanmıştır. İhracatı en yüksek oranda artan ürün grubu 3,7 milyon dolarlık ihracat değeri ile 63 08 GTİP başlığı altında bulunan kilim, halı, masa örtüsü vb. için mensucat ve iplik takımı olmuştur. İhracatında düşün görülen tek ürün grubu ise 286,4 milyon dolarlık ihracat değeri ile 63 07 GTİP başlığı altında bulunan diğer hazır eşyalar olmuştur.

Temel Ürün Grupları İtibariyle Diğer Hazır Eşya İhracatı 2019-2020-2021 Ocak-Eylül						
Birim : 1.000 \$						
GTİP Başlığı	Kapsam	2019 Ocak-Eylül	2020 Ocak-Eylül	2021 Ocak-Eylül	19/21 Değişim %	20/21 Değişim %
6302	Yatak çarşafı, masa örtüleri, tuvalet, mutfak bezleri	872.914	813.093	1.034.948	18,6	27,3
6305	Eşya ambalajında kullanılan torba ve çuval	239.353	252.349	300.632	25,6	19,1
6307	Diğer hazır eşya (elbise patronları dahil)	87.092	340.622	286.389	228,8	-15,9
6304	Diğer mefruşat eşyası (94.04 pozisyonundakiler hariç)	97.345	81.743	143.854	47,8	76,0
6303	Perdeler ve iç storlar, perde ve yatak farbalaları	94.920	100.107	128.763	35,7	28,6
6301	Battaniyeler, diz battaniyeleri	36.402	30.946	41.313	13,49	33,50
6306	Vagon ve mavna örtüleri, yelkenler, dış storlar, tente, çadır vb	31.235	32.896	39.130	25,3	19,0
6309	Kullanılmış giyim eşyası ve kullanılmış diğer eşya	4.615	5.592	7.652	65,8	36,8
6310	Paçavra, sicim, halat, ip; bunlardan kullanılmış eşya	3.839	3.576	4.806	25,2	34,4
6308	Kilim, halı, masa örtüsü vb. için mensucat ve iplik takımı	2.049	1.668	3.675	79,4	120,3

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

V. KAPASİTE KULLANIM ORANI

Hazırgiyim ve konfeksiyon sektörünün 2021 Ocak-Eylül döneminde gösterdiği ihracat performansı değerlendirilirken, kapasite kullanım oranı konusundaki gelişmelerin de dikkate alınmasında fayda görülmektedir.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından açıklanan son "İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı" tablosundaki bilgilere göre, 2020 yılının Eylül ayında %74,6 olan imalat sanayii kapasite kullanım oranı, 2021 yılının Eylül ayı itibarıyla %78,1'e yükselmiştir.

Hazırgiyim ve konfeksiyon sanayiinde 2020 Eylül ayında %71,9 olan kapasite kullanım oranı, 2021 yılının Eylül ayında %81'e yükselmiştir. Sektörel kapasite kullanım oranı 2020 Eylül ayına göre %12,6 oranında artmış bulunmaktadır. Bu oran %4,6 artış oranı kaydedilen imalat sanayiinden daha yüksektir.

Hazırgiyim ve konfeksiyon sanayiinin hammadde ihtiyacını karşılayan tekstil sektörünün kapasite kullanım oranı ise 2021 yılının Eylül ayında %79,8 olmuştur. Tekstil sektörünün 2020 Eylül ayındaki kapasite kullanım oranı %74,5 idi. Buradan tekstil sektörünün kapasite kullanım oranının, 2021 yılının Eylül ayında 2020 yılının aynı ayına kıyasla %7,2 oranında arttığı ortaya çıkmaktadır

Tekstil ve Konfeksiyon Sektörlerinde Kapasite Kullanım Oranı						
Yıllar	İmalat Sanayiinde Kapasite Kullanım Oranı %	Yıllık Değişim %	Tekstil Ürünleri İmalatında Kapasite Kullanım Oranı %	Yıllık Değişim %	Giyim Eşyası İmalatında Kapasite Kullanım Oranı %	Yıllık Değişim %
2002	75,4		82,5		84,1	
2003	78,3	3,8	81,0	-1,8	84,7	0,7
2004	81,2	3,7	80,4	-0,7	83,5	-1,4
2005	80,3	-1,1	80,8	0,5	81,7	-2,2
2006	81,0	0,9	80,6	-0,2	82,5	1,0
2007	82,0	1,2	78,0	-3,2	78,1	-5,3
2008	78,5	-4,2	70,0	-10,3	74,1	-5,2
2009	66,9	-14,8	67,8	-3,1	70,1	-5,3
2010	73,8	10,3	76,8	13,4	76,5	9,1
2011	77,0	4,3	77,0	0,2	77,9	1,8
2012	76,5	-0,7	78,8	2,4	79,6	2,2
2013	76,7	0,3	79,7	1,1	79,0	-0,8
2014	75,0	-2,2	79,9	0,3	79,4	0,5
2015	76,8	2,4	77,4	-3,2	78,7	-0,9
2016	77,4	0,7	77,7	0,4	78,5	-0,3
2017	78,5	1,5	79,8	2,7	79,4	1,2
2018	76,8	-2,1	79,4	-0,5	80,2	1,1
2019	75,9	-1,2	78,6	-1,0	83,8	4,5
2020	71,9	-5,3	69,0	-12,2	67,0	-20,1
2019 Eylül	76,30		79,19		85,26	
2020 Eylül	74,60	-2,2	74,49	-5,9	71,89	-15,7
2021 Eylül	78,10	4,7	79,81	7,2	80,97	12,6

Kaynak: TCMB / İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı

VI. PERFORMANSA ETKİ EDEN FAKTÖRLER

Euro/Dolar Paritesinin Etkileri

2021 Eylül Dönemi

Eylül 2021 döneminde toplamda 1,95 milyar dolarlık ihracat yapılmış olup, bu rakamın 1,2 milyar dolarlık bölümü AB ülkelerine yapılmıştır. Bu dönemde AB bölgesine yapılan 1,2 milyar dolarlık ihracat, -%0,14'lük pariteden kaynaklanan düşüşten arındırıldığında, 1,22 milyar dolarlık gerçek değere ulaşılmaktadır. Bu durumda 2021 yılı Eylül döneminde yapılan 1,95 milyar dolarlık ihracat ortalama -%0,14'lük pariteden arındırıldığında **toplam ihracat geçen yılın aynı ayına göre % 9,6 artışla 1,96 milyar dolar** olmaktadır.

Öte yandan paritenin ihracat performansı üzerindeki etkisinin 2019 yılı değerine göre de değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu çerçevede, Eylül 2021 döneminde AB bölgesine yapılan 1,2 milyar dolarlık ihracat, %6,99'luk pariteden kaynaklanan artıştan arındırıldığında, 1,1 milyar dolarlık gerçek değere ulaşılmaktadır. Bu durumda 2021 yılı Eylül döneminde yapılan 1,95 milyar dolarlık ihracat ortalama %6,99'luk pariteden arındırıldığında **toplam ihracat 2019 yılının Eylül ayına göre %23,3 artışla 1,85 milyar dolar olmaktadır.**

EURO - DOLAR PARİTESİ					
Aylar	2019 Çapraz Kur	2020 Çapraz Kur	2021 Çapraz Kur	2019/21 Değişim %	2020/21 Değişim %
Ocak	1,1421	1,1110	1,2183	6,68	9,66
Şubat	1,1355	1,0910	1,2098	6,54	10,89
Mart	1,1316	1,1072	1,1921	5,35	7,67
Nisan	1,1241	1,0877	1,1936	6,18	9,73
Mayıs	1,1187	1,0875	1,2147	8,58	11,70
Haziran	1,1282	1,1254	1,2055	6,85	7,12
Temmuz	1,1229	1,1415	1,1827	5,33	3,61
Ağustos	1,1123	1,1825	1,1770	5,82	-0,46
Eylül	1,1017	1,1803	1,1787	6,99	-0,14
Ekim	1,1039	1,1778			
Kasım	1,1062	1,1819			
Aralık	1,1102	1,2155			
Yıllık Ortalama	1,1198	1,1408			
Ocak-Eylül Ortalaması	1,1241	1,1238	1,1969	6,48	6,51

1 Euro= ABD Doları Olarak Verilmiştir.

2021 Ocak – Eylül Dönemi

2021 yılının Ocak-Eylül döneminde toplamda 14,8 milyar dolarlık ihracat yapılmış olup, bu rakamın 9 milyar dolarlık bölümü AB ülkelerine yapılmıştır. Bu dönemde AB bölgesine yapılan 9 milyar dolarlık ihracat, ortalama %6,51'lik pariteden kaynaklanan artıştan arındırıldığında, 8,4 milyar dolarlık gerçek değere ulaşılmaktadır. Bu durumda **2021 yılı** Ocak-Eylül döneminde yapılan 14,8 milyar dolarlık ihracat ortalama %6,51'lik pariteden arındırıldığında **toplam ihracat geçen yılın aynı dönemine göre %17,3 artışla 14,2 milyar dolar olmaktadır.**

Diğer yandan paritenin ihracat üzerindeki etkisini görebilmek için ilgili değerlerin 2019 yılına göre de karşılaştırılması önem taşımaktadır. Bu çerçevede 2021 yılı Ocak-Eylül döneminde AB bölgesine yapılan 9 milyar dolarlık ihracat, ortalama %6,48'lik pariteden kaynaklanan artıştan arındırıldığında, 8,4 milyar dolarlık değere ulaşılmaktadır. Bu durumda 2021 yılı Ocak-Eylül döneminde yapılan 14,8 milyar dolarlık ihracat ortalama %6,48'lik pariteden arındırıldığında **toplam ihracat 2019 yılı Ocak-Eylül dönemine göre %6,9 artışla 14,2 milyar dolar olmaktadır.**

Ek 1: Sektörler ve İhracatçı Birlikleri Bazında Türkiye İhracat Kaydı 2021 Ocak-Eylül

1 - 30 EYLÜL İHRACAT RAKAMLARI

SEKTÖRLER	1 - 30 EYLÜL				1 OCAK - 30 EYLÜL				SON 12 AYLIK			
	2020	2021	Değişim (*21/20)	Pay(20) (%)	2020	2021	Değişim (*21/20)	Pay(20) (%)	2019 - 2020	2020 - 2021	Değişim (*21/20)	Pay(20) (%)
I. TARIM	2.215.725	2.744.031	23,8	13,2	17.110.625	20.687.213	20,9	12,9	24.142.850	27.921.323	15,7	13,2
A. BİTKİSEL ÜRÜNLER	1.495.800	1.785.718	19,4	8,6	11.436.213	13.325.957	16,5	8,3	16.309.162	18.220.359	11,7	8,6
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	643.334	847.634	31,8	4,1	5.248.205	6.421.892	22,4	4,0	7.195.371	8.485.706	17,7	4,0
Yaş Meyve ve Sebze	197.114	230.568	17,0	1,1	1.890.466	2.016.278	19,3	1,3	2.595.941	3.065.810	17,7	1,4
Meyve Sebze Mamulleri	166.846	203.321	21,9	1,0	1.198.878	1.471.173	22,7	0,9	1.614.146	1.955.102	21,1	0,9
Kuru Meyve ve Mamulleri	148.528	180.433	8,0	0,8	927.246	1.030.584	11,1	0,6	1.380.281	1.501.809	8,0	0,7
Fındık ve Mamulleri	222.071	203.194	-8,5	1,0	1.438.596	1.484.411	3,2	0,9	2.235.281	1.985.394	-11,2	0,9
Zeytin ve Zeytinyağı	19.082	30.030	57,4	0,1	193.791	214.255	10,6	0,1	267.406	291.590	9,0	0,1
Tütün	90.725	101.303	11,7	0,5	662.803	571.031	-13,8	0,4	909.339	818.735	-10,0	0,4
Süs Bitkileri ve Mam.	8.100	9.235	14,0	0,0	76.228	116.334	52,6	0,1	101.398	146.213	44,2	0,1
B. HAYVANSAL ÜRÜNLER	206.141	300.557	45,8	1,4	1.732.237	2.382.799	37,6	1,5	2.355.683	3.100.392	31,6	1,5
Sü Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	206.141	300.557	45,8	1,4	1.732.237	2.382.799	37,6	1,5	2.355.683	3.100.392	31,6	1,5
C. AĞAÇ VE ORMAN ÜRÜNLERİ	513.783	657.756	28,0	3,2	3.942.176	4.978.457	26,3	3,1	5.478.005	6.600.572	20,5	3,1
Mobilya Kağıt ve Orman Ürünleri	513.783	657.756	28,0	3,2	3.942.176	4.978.457	26,3	3,1	5.478.005	6.600.572	20,5	3,1
II. SANAYİ	12.224.933	15.871.621	29,8	76,4	88.808.331	122.115.374	37,5	75,9	124.776.757	160.840.332	28,9	75,8
A. TARIMA DAYALI İŞLENMİŞ ÜRÜNLER	1.087.127	1.388.767	27,7	6,7	7.798.755	10.969.987	40,7	6,8	10.894.640	14.389.740	32,1	6,8
Tekstil ve Hammaddeleri	687.219	944.677	37,5	4,5	5.041.917	7.362.340	46,0	4,6	7.019.097	9.604.069	36,8	4,5
Deri ve Deri Mamulleri	130.334	172.059	32,0	0,8	987.082	1.266.630	28,3	0,8	1.373.491	1.611.199	17,3	0,8
Hali	269.574	272.031	0,9	1,3	1.769.755	2.341.017	32,3	1,5	2.502.053	3.174.471	26,9	1,5
B. KİMYEVİ MADDELER VE MAM.	1.617.749	2.294.802	41,9	11,0	13.106.376	18.218.193	39,0	11,3	18.689.990	23.368.009	25,2	11,0
Kimyasal Maddeler ve Mamulleri	1.617.749	2.294.802	41,9	11,0	13.106.376	18.218.193	39,0	11,3	18.689.990	23.368.009	25,2	11,0
C. SANAYİ MAMULLERİ	9.520.057	12.188.051	28,0	58,6	67.903.199	92.927.194	36,9	57,7	95.212.126	123.082.583	29,3	58,0
Hazır giyim ve Konfeksiyon	1.787.542	1.948.069	9,0	9,4	12.105.169	14.810.457	22,3	9,2	16.521.389	19.823.485	20,0	9,3
Otomotiv Endüstrisi	2.604.387	2.467.209	-5,3	11,9	17.137.379	21.248.339	24,0	13,2	25.177.378	29.856.225	17,8	14,0
Gemi ve Yat	159.924	117.630	-26,4	0,6	921.860	987.214	7,1	0,6	1.237.536	1.440.360	16,4	0,7
Elektrik Elektronik	1.061.223	1.280.505	20,7	6,2	7.599.221	10.356.833	36,3	6,4	10.655.987	13.805.431	29,6	6,5
Makine ve Aksamları	687.212	875.997	27,5	4,2	5.277.251	6.834.335	29,5	4,2	7.409.394	9.096.288	22,8	4,3
Demir ve Demir Dışı Metaller	747.637	1.148.847	53,7	5,5	5.870.804	8.783.603	49,6	5,5	7.951.156	11.165.285	40,4	5,3
Çelik	1.084.080	2.613.049	141,0	12,6	8.926.612	15.840.685	77,5	9,8	12.192.648	19.517.198	60,1	9,2
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	343.965	420.236	22,2	2,0	2.730.628	3.422.079	25,3	2,1	3.606.158	4.448.787	23,4	2,1
Mücevher	316.253	501.331	58,5	2,4	2.466.710	3.863.637	57,4	2,4	3.494.324	5.194.949	52,6	2,4
Savunma ve Havacılık Sanayii	281.551	252.475	-10,3	1,2	1.520.963	2.109.478	38,7	1,3	2.427.965	2.867.497	18,1	1,4
İdman Ekipmanları Sanayii	435.776	550.912	26,4	2,7	3.275.900	4.551.941	39,0	2,8	4.522.236	5.938.777	31,3	2,8
Diğer Sanayi Ürünleri	10.508	11.792	12,2	0,1	70.700	98.594	39,5	0,1	105.734	128.301	21,3	0,1
III. MADENCİLİK	420.080	584.371	39,1	2,8	2.964.684	4.386.598	48,0	2,7	4.073.928	5.691.708	39,7	2,7
Madencilik Ürünleri	420.080	584.371	39,1	2,8	2.964.684	4.386.598	48,0	2,7	4.073.928	5.691.708	39,7	2,7
T O P L A M (TİM)	14.860.738	19.200.023	29,2	92,4	108.883.640	147.189.185	35,2	91,4	152.993.535	194.453.363	27,1	91,6
İhracatçı Birlikleri Kaydından Muaf İhracat ile Antrepo ve Serbest Bölgeler Farkı	1.130.060	1.583.204	40,1	7,6	9.513.032	13.789.353	45,0	8,6	13.443.288	17.766.258	32,2	8,4
GENEL İHRACAT TOPLAMI	15.990.798	20.783.227	30,0	100,0	118.396.672	160.978.538	36,0	100,0	166.436.823	212.219.621	27,5	100,0

Ek 2: Türkiye Hazır Geyim ve Konfeksiyon İhracat Kaydı: 2021 Ocak-Eylül

	HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHRACATI KAYIT RAKAMLARI (1000 \$)						
	EYLÜL			1 OCAK - 30 EYLÜL			
	2020	2021	DEĞİŞİM (%)	2020	2021	DEĞİŞİM (%)	PAY %
İSTANBUL HAZIRGIYIM VE KONF.İHR.BİRL.	1.281.323	1.432.543	11,8	8.517.499	10.845.254	27,3	73,2
EGE HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHR. BİRL.	135.142	135.336	0,1	944.699	1.093.554	15,8	7,4
DENİZLİ İHR. BİRL. (hazır giyim kaydı)	111.100	128.488	15,6	690.684	949.539	37,5	6,4
ULUDAĞ HAZIRGIYIM VE KONF. İHR. BİRL.	86.456	108.325	25,3	608.057	807.133	32,7	5,4
GÜNEYDOĞU ANADOLU İHR. BİRL. (hazır giyim kaydı)	40.523	35.172	-13,2	311.391	295.594	-5,1	2,0
AKDENİZ HAZIRGIYIM VE KONF. İHR. BİRL.	37.244	35.493	-4,7	311.665	260.890	-16,3	1,8
İSTANBUL MADEN VE METALLER İHR. BİRL. (hazır giyim kaydı)	43.483	26.011	-40,2	337.998	193.313	-42,8	1,3
DOĞU ANADOLU İHR. BİRL. (hazır giyim kaydı)	24.701	19.758	-20,0	154.155	168.109	9,1	1,1
ORTA ANADOLU İHR. BİRL. (hazır giyim kaydı)	7.800	10.830	38,8	79.848	85.326	6,9	0,6
İSTANBUL İHR. BİRL. (hazır giyim kaydı)	12.182	9.682	-20,5	86.317	63.391	-26,6	0,4
DİĞER BİRLİKLER	7.586	6.298	-17,0	62.857	48.029	-23,6	0,3
TOPLAM	1.787.542	1.948.069	9,0	12.105.169	14.810.457	22,3	100

OCAK- EYLÜL 2021

	2019 EYLÜL 1000 \$	2020 EYLÜL 1000 \$	2021 EYLÜL 1000 \$	2019/2021 DEĞİŞİM %	2020/2021 DEĞİŞİM %	2019 OCAK - EYLÜL 1000 \$	2020 OCAK- EYLÜL 1000 \$	2021 OCAK- EYLÜL 1000 \$	2019/2021 DEĞİŞİM %	2020/2021 DEĞİŞİM %	TOPLAM KONF.'DA 2021 PAY	
1	ALMANYA	247.779	278.454	302.850	22,2	8,8	2.297.980	2.232.309	2.497.392	8,7	11,9	16,9%
2	İSPANYA	218.079	263.781	294.979	35,3	11,8	1.789.076	1.465.778	2.011.590	12,4	37,2	13,6%
3	İNGİLTERE	160.552	230.684	204.399	27,3	-11,4	1.412.872	1.237.076	1.523.612	7,8	23,2	10,3%
4	HOLLANDA	95.609	135.774	153.662	60,7	13,2	821.547	923.610	1.097.461	33,6	18,8	7,4%
5	FRANSA	68.132	76.920	98.120	44,0	27,6	654.013	583.720	722.077	10,4	23,7	4,9%
6	ABD	62.626	78.378	96.318	53,8	22,9	487.796	585.170	692.262	41,9	18,3	4,7%
7	İTALYA	36.966	46.415	45.879	24,1	-1,2	429.890	386.341	480.874	11,9	24,5	3,2%
8	İSRAIL	32.890	27.443	46.011	39,9	67,7	302.056	260.547	395.941	31,1	52,0	2,7%
9	İRAK	56.300	54.844	48.483	-13,9	-11,6	488.930	345.882	387.176	-20,8	11,9	2,6%
10	DANİMARKA	31.642	39.485	35.421	11,9	-10,3	300.702	264.435	319.008	6,1	20,6	2,2%
İLK 10 ÜLKE TOPLAMI												
		1.010.575	1.232.178	1.326.121	31,2	7,6	8.984.863	8.284.868	10.127.393	12,7	22,2	68,38%
11	POLONYA	23.524	31.062	34.323	45,9	10,5	240.770	205.852	297.648	23,6	44,6	2,01%
12	KAZAKİSTAN	18.916	31.987	38.643	104,3	20,8	121.434	146.637	258.695	113,0	76,4	1,75%
13	BELÇİKA	19.218	20.605	25.773	34,1	25,1	200.140	185.294	232.551	16,2	25,5	1,57%
14	RUSYA FEDERASYONU	25.930	25.011	29.428	13,5	17,7	218.679	173.330	226.042	3,4	30,4	1,53%
15	İSVEÇ	16.433	26.457	21.628	31,6	-18,3	172.640	166.038	206.775	19,8	24,5	1,40%
16	ÇEKYA	9.441	14.039	22.189	135,0	58,0	73.223	75.937	194.070	165,0	155,6	1,31%
17	ROMANYA	16.770	25.012	29.168	73,9	16,6	140.055	157.195	181.807	29,8	15,7	1,23%
18	LIBYA	18.636	18.648	28.309	51,9	51,8	161.331	117.033	175.608	8,8	50,1	1,19%
19	AVUSTURYA	12.937	12.402	14.701	13,6	18,5	94.281	105.602	138.819	47,2	31,5	0,94%
20	UKRAYNA	20.012	20.977	19.972	-0,2	-4,8	117.082	116.430	133.569	14,1	14,7	0,90%
İLK 20 ÜLKE TOPLAMI												
		1.192.391	1.458.378	1.590.256	33,4	9,0	10.524.497	9.734.214	12.172.978	15,7	25,1	82,19%
21	BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	12.316	8.479	16.628	35,0	96,1	114.957	82.341	127.442	10,9	54,8	0,86%
22	BULGARİSTAN	10.802	15.841	17.310	60,2	9,3	97.299	97.347	118.598	21,9	21,8	0,80%
23	MİSİR	12.455	11.112	17.285	38,8	55,5	103.187	91.982	114.377	10,8	24,3	0,77%
24	SİRBİSTAN	9.913	13.542	15.918	60,6	17,5	71.198	78.535	103.314	45,1	31,6	0,70%
25	YUNANİSTAN	13.619	12.855	17.166	26,0	33,5	93.353	83.777	102.661	10,0	22,5	0,69%
26	CEZAYİR	20.994	14.239	17.511	-16,6	23,0	143.593	88.097	98.572	-31,4	11,9	0,67%
27	FAS	10.202	14.913	14.017	37,4	-5,0	84.932	80.304	92.298	8,7	14,9	0,62%
28	BOSNA-HERSEK	9.942	10.454	12.229	23,0	17,0	72.685	60.213	84.680	16,5	40,6	0,57%
29	TUNUS	2.896	7.376	9.867	240,7	33,8	27.660	26.734	83.011	200,1	210,5	0,56%
30	SLOVAKYA	12.495	10.045	12.423	-0,6	23,7	101.424	93.172	80.691	-20,4	-13,4	0,54%
31	KIRGIZİSTAN	8.850	5.898	8.048	-9,1	36,4	54.565	47.685	78.425	43,7	64,5	0,53%
32	İSİÇRE	8.319	10.712	9.409	13,1	-12,2	78.388	96.873	78.306	-0,1	-9,9	0,53%
33	ÜRDÜN	5.748	3.222	11.370	97,8	252,8	60.655	39.286	75.181	23,9	91,4	0,51%
34	BEYAZ RUSYA	5.927	12.360	7.899	33,3	-36,1	55.564	63.334	75.173	35,3	18,7	0,51%
35	GÜRCİSTAN	9.021	9.755	9.475	5,0	-2,9	68.696	59.929	71.207	3,7	18,8	0,48%
36	KANADA	5.941	14.174	9.291	56,4	-34,4	50.782	77.715	66.930	31,8	-13,9	0,45%
37	İRLANDA	6.503	9.866	8.851	36,1	-10,3	54.773	57.330	59.497	8,6	3,8	0,40%
38	KUVEYT	3.827	4.647	7.880	105,9	69,6	41.870	39.894	57.506	37,3	44,1	0,39%
39	ARNAVUTLUK	6.064	7.471	9.161	51,1	22,6	46.494	41.655	57.326	23,3	37,6	0,39%
40	MACARİSTAN	11.524	11.593	4.859	-57,8	-58,1	88.787	85.097	56.519	-36,3	-33,6	0,38%
41	ÇİN HALK CUMHURİYETİ	5.054	5.121	3.618	-28,4	-29,3	51.478	74.529	49.198	-4,4	-34,0	0,33%
42	KOSOVA	3.354	4.724	6.562	95,7	38,9	25.074	23.926	42.051	67,7	75,8	0,28%
43	MOLDAVYA	3.492	5.170	7.178	105,5	38,8	24.454	23.764	41.061	67,9	72,8	0,28%
44	FINLANDIYA	3.934	5.341	4.947	25,8	-7,4	31.352	36.630	41.013	30,8	12,0	0,28%
45	KATAR	3.978	2.649	4.686	17,8	76,9	37.124	57.790	39.124	5,4	-32,3	0,26%
46	HİRVATİSTAN	3.753	4.126	6.503	73,3	57,6	35.046	27.743	37.394	6,7	34,8	0,25%
47	AZERBAJCAN-NAHÇIVAN	5.629	5.661	5.435	-3,4	-4,0	32.767	33.146	36.053	10,0	8,8	0,24%
48	AVUSTRALYA	3.097	3.160	5.411	74,7	71,3	27.627	21.260	34.930	26,4	64,3	0,24%
49	KUZAY MAKEDONYA	3.972	4.853	5.418	36,4	11,7	29.846	29.003	34.647	16,1	19,5	0,23%
50	NORVEÇ	2.977	2.717	2.871	-3,6	5,7	25.891	25.228	27.182	5,0	7,7	0,18%
İLK 50 ÜLKE TOPLAMI												
		1.418.991	1.710.455	1.879.483	32,45	9,9	12.356.020	11.468.533	14.237.345	15,2	24,1	96,13%
DİĞER ÜLKELER VE S.BÖLGELER												
		81.318	77.086	68.586	-15,7	-11,0	924.823	636.636	573.112	-38,0	-10,0	3,87%
AB (27) TOPLAMI												
		864.755	1.046.877	1.159.081	34,0	10,7	7.771.663	7.296.064	8.951.741	15,2	22,7	60,44%
TOPLAM HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHRACATI												
		1.500.308	1.787.542	1.948.069	29,8	9,0	13.280.843	12.105.169	14.810.457	11,5	22,3	100%

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları / e-Birik Sistemi